

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

3. posiedzenia, 6. sesyi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 17. czerwca 1901.

T R E Ś Ć :

Mowa Marszałka.

Wzmianki pośmiertne.

Urlopy pp. Sali, Czecza, Szeptyckiego, Paszkowskiego, Potockiego Romana, Niezabitowskiego Witolda, Michałowskiego Józefa, Witosławskiego, Piętaka, Lubomirskiego, Badeniego Kazimierza. ks. Pelczera, Szeliskiego, Stan. Tarnowskiego.

Pismo obwod. Sądu karnego w Cieszynie o pozwolenie na ściganie p. Stojałowskiego.

Pismo Sądu krajowego w Krakowie o pozwolenie ścigania p. Stojałowskiego

Pismo Sądu karnego w Stryju o pozwolenie ścigania p. Oleśnickiego.

Spis petycyj.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1899 do 31. grudnia 1900.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prośby gminy król. stoł. m. Lwowa o wyjednanie ustawy co do przymusowego łączenia kanałów domowych z miejskimi i opłat gminnych za to połączenie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Józefówka ze związku gminy Kupczyńce i utworzenia zeń samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia miejscowości Górka narodowa i Witkowice ze związku gminy Prądnik biały i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy Ruskiej wsi, tudzież przysiółków gmin Staroniwa i Drabinianka do gminy miasta Rzeszowa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy Załubińce powiatu nowosądeckiego do gminy m. Nowego Sącza.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Grybowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 koron.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego sprzedaży soli.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności swoich urzędowych za czas od 15. listopada 1899 do końca roku 1900.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umowy, z architektem p. Alfredem Kamienobrodzkim zawrzeć się mającej, o pomoc przy robotach, w zakres budownictwa wchodzących.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1900.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka za r. 1890.

- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym 1899|1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkolnym 1899|1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół przemysłowych i handlowych w roku szkolnym 1899|1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem wyniku obrad ankiety w sprawie reformy seminariów nauczycielskich.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy miasta Krakowa o uregulowanie prestacyi na płace nauczycieli za czas od roku 1883—1894.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacyj na płace nauczycieli.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury, względnie udzielenie pensyi wdowiej lub daru z łaski.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia we Lwowie Zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach ludowych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie restauracyi zamku w Olesku.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego na lipiec i sierpień 1901 roku, oraz dodatkowe sprawozdanie w przedmiocie budżetu krajowego na z. 1901.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. zakładach naukowych rolniczych, o gorzelnii i folwarku w Dublinach i o krajowej stacyi botaniczno-rolniczej we Lwowie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o subwencyonowaniu zakładu sadowniczego pod Krakowem.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach nauczycieli wędrownych w roku 1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego za rok 1899|1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w roku 1900.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o tworzeniu włości rentowych. Głosy pp. Stojałowskiego, Średniawskiego i Okuniewskiego. Uchwała wyboru specjalnej Komisji z 15 członków.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem projektu ustawy lasowej.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych z projektem ustawy w tym przedmiocie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustanowienia w etacie conceptowym urzędników Wydziału krajowego jednej posady adjunkta dla spraw rolniczych z równoczesnem zwinięciem posady conceptysty.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym doroczków drenarskich we Lwowie.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem projektu ustaw: 1° o zalesieniu ochronnem; 2° o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych. Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przy drogach publicznych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia i zmian w etacie krajowego biura kolejowego.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podjęcia i ułożenia programu dalszej akcji kraju na polu popierania budowy kolei niższorzędnych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wyższych wydatków preliminowanych w budżecie kraj. szpitali powszechnych we Lwowie i w Krakowie na rok 1901 w Rubr. I. poz. 4, 5 i 6 (płace sekundaryuszy oraz adjuta dla praktykantów lekarskich).
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 11. i §. 15. ustawy z r. 1897, urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawodawczego uregulowania opieki nad ubogimi.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1899, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1901.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1900, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1902.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o stanie projektu ustawy o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie pośrednictwa pracy.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przyjęcia z pomocą ludności włościańskiej gminy »Zielona« w powiecie husiatyńskim.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ułatwień dotyczących się odbywania ćwiczeń wojskowych i o wniosku posła Milana w sprawach wojskowych.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji przysiółków Bortniki i Kuliki o wyłączenie ze związku gminy Stołpin, a włączenie do związku gminy Bołożynowa, tudzież o wydzielenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie, a przyłączenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego nad petycją gminy Pozowice o wydzielenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwarii i c. k. Starostwa w Wadowicach, a przyłączenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i c. k. Starostwa w Podgórze.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji prof. Dr. Józefa Siemiradzkiego o zwrot dodatkowych kosztów podróży do Brazylii.
- Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w sprawie budowy dróg wodnych.
- Pierwsze czytanie wniosku p. Styły o dotację na badania pokładu węgla.
- Odroczenie pierwszego czytania wniosków p. Wójcika w sprawie nadużyć urzędników administracyjnych przy obecnych wybrach do Rady państwa.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna powiatu sanockiego na pobór w roku 1901 197°/₁₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Tarnobrzega na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i t. p.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Strusów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, dereśniaku, wiśniaku i t. p.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Dąbrowa na pobór opłaty gminnej od słodzonych napojów spirytusowych, piwa i miodu.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy przemysłańsko-pomorzańskiej.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej tarnopolsko-grzymałowskiej.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału kra-

jowego o udzielenie Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Babicy.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Brody-Leszniów-Szczurowice.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Radzie powiatowej w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Dobczyce-Szczyrzyce, od mostu powiatowego na rzece Rabcie w Dobczycach i na drodze powiatowej Wieliczka-Dobczyce.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Wydziałowi powiatowemu w Bochni koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. Wiśnicz-Lipnica murowana.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Niemirów.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzielenie gminie Sielce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Racie.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia obszarowi dworskiemu w Dobrzechowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na Wiśloku pod Dobrzechowem.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzielenie obszarowi dworskiemu w Łuce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr pod Łuką.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi gminie Nadbrzezie do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem w Królestwie polskiem.

Wniosek p. Barwińskiego i tow. o założenie gimnazjum ruskiego w Stanisławowie.

Porządek dzienny 4. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godz. 10. minut 52 przed południem.

Przewodniczący JE. Dr. Stanisław hr. **Badeni**, Marszałek krajowy.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. **Łoś**.

Sekretarze pp. **Urbański, Karatnicki, Niezabitowski** i Andrzej hr. **Potocki**.

Obecnych posłów 104.

Marszałek. Najwyższym patentem z dnia 8. czerwca br. został galicyjski Sejm krajowy zwołany na dzień 17. czerwca br.

Ponieważ jest dostateczny komplet, przeto mam zaszczyt Panów powitać i otworzyć dzisiejsze posiedzenie.

Wysoki Sejmie! Przedewszystkiem z ubolewaniem stwierdzić muszę, że z końcem marca znalazł się Wydział krajowy bez prawa pobierania dalszych datków do podatków i bez prawa wydatkowania, gdyż z dniem tym skończyło się prowizoryum, przez Wys. Sejm w grudniu z r. uchwalone.

Wydział krajowy licząc się z bezwarunkową koniecznością, odniósł się do c. k. Rządu celem wyjednania Najwyższego upoważnienia dla władz skarbowych do pobierania dodatków do podatków na następny kwartał w tej samej wysokości, jaką Wys. Sejm na pierwszy kwartał uchwalił, wydatki zaś czynił Wydz. kraj. pod własną odpowiedzialnością na podstawie budżetu z roku przeszłego i prowizoryum przez Panów na pierwszy kwartał r. b. uchwalonego.

Wydział krajowy przedkłada dziś wnioski, by Wys. Sejm zechciał postępowanie Wydziału krajowego, jako koniecznością spowodowane, za usprawiedliwione uznać. Zarazem jednak nie wątpię, że Wys. Sejm zechce się zastrzedz, by w przyszłości Wydział krajowy w podobne przymusowe położenie stawiany nie był. (Brawa).

Zagajając pierwsze posiedzenie w grudniu z r. zastrzegłem sobie już wówczas, że gdy się na właściwą sesję sejmową zjeździemy, wspomnę w kilku przynajmniej słowach o programie naszej pracy na tę ostatnią sesję. Dziś jest to tem bardziej konieczne, że od grudnia z r. zmieniły się stanowczo podstawy, na których oparty był projekt budżetu w grudniu z r. Panom przedłożony, a nadto liczyć się należy także z faktem, że niejedna z tych rzeczy, która w grudniu była jeszcze postulatem Sejmu, dziś została spełnioną.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia, już na pierwszy rzut oka dowodzi, że program prac sejmowych, który Wydział Panom przedkłada, jest obfity i różnorodny. Obejmuje on niemal wszystkie działy administracji kraju, a nadto dotyka także wiele działów ustawodawstwa do Sejmu należącego. Wspomnę tu tylko o ustawie lasowej, o ustawie o zalesieniu ochronnem, o ustawie o sadzeniu

drzew przy drogach, o ustawie o tępieniu myszy, a nakoniec o ustawie o włościach rentowych.

Pozwalam sobie zwrócić uwagę Wys. Izby na tę ostatnią ustawę i polecić ją z całą usilnością życzliwemu ocenieniu i dodatniemu a pomyślnemu załatwieniu. W ustawie tej pragnie Wydział krajowy zrobić pierwszy krok w tym dziale ustawodawstwa agrarnego. Celem i zadaniem ustawy jest stworzenie, utrzymanie i poparcie zdrowego ekonomicznie średniego stanu włościńskiego. Środki, jakie do tego celu prowadzić mają są: przedewszystkiem kredyt rentowy na zdrowych podstawach oparty, połączony z opieką obywatelską i z niepodzielnością gruntów na tak długo, póki trwa obciążenie rentowe, a bez zmiany przepisu dziedziczenia, a ponieważ Wydział krajowy sądzi, że projekt ten ma nietylko na celu dobro jednostek, które będą z kredytu rentowego korzystać, ale zarazem dobro całego kraju, przeto w konsekwencji tej zasady proponuje, by wszelkie koszta administracyjne, które połączone będą z przeprowadzeniem tej akcji ciężżyły, nie na dłużniku, lecz na funduszu krajowym. Wiemy, że przeprowadzenie tej ustawy łatwym nie jest, szczególnie dlatego, że musi ono być koniecznie połączone z akcją obywatelską, trudną, mozolną i ofiarną — ale pozwólcie Panowie, że i przy tej sposobności przypomnę to, co już kilkakrotnie w innej formie i przy innej sposobności wypowiadałem: że samorząd bez gorliwości, dzielności i ofiarności jednostek nie da się wcale pomyśleć.

Przedkładamy nadto projekt ustawy o uregulowaniu opieki nad ubogimi i projekt ustawy o ustanowieniu w drodze ustawodawczej powiatowych biur pracy. Obydwa te projekta ustawy dają instytucjom autonomicznym, a przedewszystkiem Radom powiatowym nowe i szerokie pole do działania; przyczynić się one mogą do tego, że coraz bardziej w tych instytucjach schodzić się będą wszelkie arterye życia i działania publicznego powiatowego, ale jak z natury rzeczy wynika, wkładają na te ciała i pewne obowiązki i ciężary.

Nawit w słucaj, słyby Wysokij Sojm pidczas sij sejmowyj sesyi projektowanych tych dwoch zakoniw zadla braku czasu ne mił uchwałyty, dumaju, szczo wże obhoworenie pidstaw, na kotorych tii projekta opyrajut sia, bude ważnym krokom napered i wmożływyt' w buducznosty uspiszne połałodzenie tych oboch spraw, kotri dla krajowych widnosyn majut perwostepenne znaczinie.

W obu powyższych projektach ustaw znowu okazuje się z elementarną prawie siłą konieczność ustawy gminnej w tym kierunku,

żeby obejmowały wszystkich tych, którzy w jednej miejscowości mieszkają. Wydział krajowy licząc się z faktem, że nie mógł mieć nadziei, żeby Wys. Sejm na tej ostatniej sesyi projekt tej doniosłości uchwalić zechciał, projektu ustawy reformy gminnej nie przedkłada, ale przygotował w tym kierunku nowe a jak mi się zdaje ważne i cenne materyały, których część znajdziecie Panowie w publikacji krajowego bióra statystycznego.

W projekcie do preliminarza na r. 1901 przedłożonym na sesyi jesiennej preliminował Wydział krajowy w dochodach 80% spodziewanego wówczas na podstawie uchwalonej ustawy krajowej dodatku do podatku konsumcyjnego od wódki, a zarazem wnosił zmniejszenie dodatków krajowych o 5 centów. Wskutek uchwalonej ustawy państwowej o podatku konsumcyjnym od wódki, która wchodzi w życie dopiero od 1. września, dochód, jaki kraj z tego tytułu uzyska, będzie o dwa miliony koron mniejszy od tego dochodu, jaki Wydział krajowy w projekcie w preliminarzu się spodziewał. Wydział krajowy pomimoto nie zmienił wniosków swoich co do obniżenia dodatków do podatków o pięć centów, licząc się ze stanowczem poleceniem Wys. Sejmu, który chciał, by w tym roku, w którym wprowadzoną będzie ustawa o dodatku do wódki, dodatki do podatków krajowych zostały obniżone. W konsekwencji jednak musiał Wydział krajowy przedłożyć wniosek zaciągnięcia pożyczki bieżącej krótko terminowej dwu milionów koron, która, sądzę, może i powinna być spłaconą w następnych trzech latach.

W preliminarzu na rok 1902. będzie dochód z podatku konsumcyjnego od wódki wyższy o około 3,000.000 koron, niż w roku bieżącym, gdy jednak ubędzie w r. 1902. a mam nadzieję, że ubędzie, dochód z pożyczki, którą tego roku tylko wyjątkowo proponujemy, przeto w r. 1902. biorąc za podstawę tegoroczną niższą stopę dodatków do podatków, będzie pokrycie o milion koron wyższe, niż pokrycie w r. 1901. Dodają jednak, że z tego wyższego pokrycia trzeba będzie już spłacić część pożyczki, którą w tym roku zaciągnąć mamy. Nie chcę ani jednym słowem przesądzać projektom finansowym przyszłego Wydziału krajowego i uchwałąm Sejmu, powiem tylko ogólnikowo, że wydaje mi się koniecznem zrobić różnicę między tymi wydatkami, które wzrostu koniecznie wymagają, jeżeli rozwój kraju pod względem kulturalnym i ekonomicznym niema się cofnąć, a tymi, które odroczone być mogą, jakkolwiek byłyby pozytywne a może i potrzebne.

Jeżeli jednak we wszystkich działach gospodarstwa krajowego wymagania do funduszu krajowego pojawiać się będą z tą, po-

wiem, siłą i bezwzględnością, z jaką one pojawiają się zwykły, jeżeli każdy wydatek i każda potrzeba będzie badana tylko obiektywnie ze względu na tę właśnie potrzebę a nie z uwzględnieniem całości i jeżeli Wys. Sejm w przyszłości nie potrafi się oprzeć tym w najszlachetniejszej myśli stawianym żądaniom we wszystkich działach, w takim razie jest rzeczą stanowczo pewną, że już w najbliższych latach będziemy w tem samym, położeniu w jakim staliśmy niedawno, t. j. że będziemy musieli podnieść dodatki do podatków. Macie Panowie w tej chwili przed sobą cyfrowe wyniki wydatków i dochodów za rok 1900, na podstawie gotowego już zamknięcia rachunkowego. Zarządziłem rozmyślnie rozdanie Panom choćby w sumarycznym zestawieniu tych cyfr już dzisiaj, by tem bardziej rozjaśnić położenie finansowe kraju i pozwólcie, Panowie, że zwrócę Waszą uwagę tylko na jedną cyfrę. Oto w rubryce III. w „kosztach leczenia“ wydatki wynosiły w roku przeszłym 2,420.000 koron. Jest w tym dziale przekroczenie ponad budżet o 320.000 koron, a jest to właśnie ten dział wydatków, w którym, jak to powszechnie wiadomo, Wydział krajowy miał się w roku ubiegłym dopuszczać oszczędności, która podobno graniczyła nawet o brak serca.

Z zadowoleniem stwierdzić należy, że w sprawie regulacji rzek uchwalona przez Radę państwa ustawa spełniła tylokrotne życzenia kraju i uchwały Sejmu. Sądzę, że jest rzeczą Sejmu uznać to zupełnie, przyznać bez zastrzeżeń, ale zarazem domagać się, by to, co ustawowo jest zapewnionem, zostało też wykonane spiesźnie i rozumnie i z uwzględnieniem wszystkich interesów kraju. (Brawo).

Nie jest mi znany projekt ustawy, jaki podobno Sejmowi ma być przedłożony — nie załatwiony.

Pozostaje zawsze jeszcze sposób w jaki kraj pokryć ma 40% kosztów regulacji rzek karpackich.

Zagajając obecną sesję sejmową, wypowiedziałem w tej mierze moje osobiste zdanie i dziś jeszcze sądzą, że i obecnie od tej myśli odstępować nie potrzebuję; w każdym bowiem razie muszę i dziś powiedzieć, że uważam za rzecz wprost wykluczoną, by kraj już teraz lub w najbliższych latach mógł ponieść koszt regulacji rzek karpackich w swoim normalnym budżecie.

Za rzecz przedwczesną jeszcze dziś uważam poruszanie kwestyi ważnej a trudnej: w jaki sposób kraj ma pokryć udział swój w kosztach budowy kanałów, a jeżeli rozmaite były zdania o doniosłości i pożyteczności całej akcyi budowy kanałów, to sądzą, że należy przypominieć, że była ona opartą na jednomyślnej uchwale i woli Sejmu, a dziś,

gdy rzecz stała się faktem dokonany, musi być wspólną myślą nas wszystkich starać się, by rzecz doszła jak najspieszej do skutku i strzedz w każdym szczególe jej przeprowadzenia wszelkich i różnorodnych interesów kraju. Sądzą, że w tej mierze otwiera się dla nas wszystkich szerokie pole działania.

Uchwalona przez Radę państwa ustawa inwestycyjna i ustawa o budowie kolei lokalnych pozwalają spodziewać się znacznego rozbudzenia ruchu w budowie kolei lokalnych. A o ile chodzi o koleje lokalne, muszę podnieść, że uzyskaliśmy wszystko to, co w tej chwili na podstawie środków, jakimi rozporządzamy, uzyskać mogliśmy i czegośmy się domagać byli powinni.

Tych wyników w dziale budowy kanałów, regulacji rzek i budowy kolei lokalnych nie uważa kraj ani za koncesyę, ani za zwycięstwo, ani za świadczenie z czyjejkolwiek strony, bośmy się takiego świadczenia nigdy nie domagali (Brawa), ale uważa to za częściowe choć znaczne spełnienie słusznych i uzasadnionych życzeń i żądań kraju (Brawo), popartych przez naszych reprezentantów z tą stanowczością i z tą siłą, jakie daje obrona słusznej sprawy i poparcie całego kraju. (Brawa i oklaski).

W tej myśli wita kraj te wyniki z zadowoleniem, a wita tem bardziej, że zawdzięczamy je nie polityce groźby, nie polityce gwałtów, nie polityce pozornej opozycyi, ale tej dawnej, rozumnej i solidarnej polityce, która polegała zawsze i, da Bóg, polegać będzie, na chęci łączenia słusznych interesów i potrzeb kraju z potrzebami i interesami państwa. (Brawa).

Kraj uznaje także dobrą wolę i życzliwość Rządu w poparciu i uwzględnieniu interesów kraju naszego, a zarazem dodać należy, że liczymy na tę samą życzliwość i poparcie przy przeprowadzeniu tego, co ustawodawczo zostało zapewnione.

Nie mogę na końcu nie wspomnieć i nie wspomnieć z otuchą, że po dość licznych a bolesnych objawach rozluźnienia się jedności narodowej i solidarnej naszych reprezentantów w Wiedniu nastąpił fakt, który jest za świeży wprawdzie, by o jego skutkach i następstwach mówić można — jednak stwierdzić należy z otuchą i zadowoleniem, że nastąpił zwrot stanowczy ku lepszemu i że mylili się ci, którzy przypuszczali, że rozpoczął się już początek i pierwszy akt końca jednego solidarnego Koła polskiego we Wiedniu. (Brawa). A zarazem miejmy nadzieję, że przedzej lub później, przy tej lub owej sposobności znajdują się w Kole polskim we Wiedniu wszyscy ci reprezentanci nasi, którzy stoją

na jednym i tym samym wspólnym gruncie narodowym. (Brawa).

Ale wyrazić to życzenie, to może za mało, i sądzę, że należy nie tylko tego pragnąć, ale, że jest obowiązkiem nas wszystkich nie czynić nic takiego, co interesom narodowym nie służy, a coby spełnienie tego ogólnego życzenia opóźnić lub utrudnić mogło. (Brawa i oklaski).

W ostatnich latach przy omawianiu spraw krajowych przy każdej niemal sposobności siłą rzeczy myśli nasze zwrócone były do spraw państwa, z którymi losami jesteśmy złączeni. I dziś jest nie inaczej. Ale myśli te są dziś pogodniejsze i otuchy pełne. Myśli nasze zdążają od dni kilku do złotej Pragi z życzeniem, by te piękne dni świąteczne były zadatkami i zaraniem zgody narodowościowej, na równouprawnieniu i słusznych podstawach opartej, i życzeniem gorącym, by te dni przyczynić się mogły do jeszcze świetniejszego rozwoju i rozkwitn tego pięknego i patriotycznego królestwa. (Brawa). Ale myśl nasza bieży przedewszystkiem do osoby najmiłościwszego Cesarza i i Króla (posłowie powstają z miejsc), z którym dzielić chcemy zawsze jednym sercem dni bolesne i dni radosne. On z pewnością raduje się dziś w swem ojcowskiem sercu na widok ludów, w zgodnych objawach miłości ku niemu połączonych.

W tej też myśli Sejm przesyła dziś swemu Najmiłościwшему Cesarzowi i Królowi dawne i nigdy niezmiennie wyrazy czci miłości i wdzięczności w okrzyku: Najmiłościwszy Cesarz i Król nasz Franciszek Józef I. Niech żyje! Niech żyje! Mnohaja lita!

(Posłowie z zapalem powtarzają trzykrotnie okrzyk: Niech żyje! i Mnohaja lita! Posłowie zajmują miejsca).

Znowu długi szereg bolesnych strat, jakieśmy ponieśli od ostatniego naszego zebrania (Posłowie powstają) a przedewszystkiem ósmy z kolei w naszym sześcioleciu Księżę kościoła, którego Bóg do swojej chwały powołał: Ks. Mikołaj Izaak Isakowicz, arcybiskup ormiański. Anielskiej dobroci i łagodności, przedziwnej wymowy z serca płynącej i do serc trafiającej, gorący patriota, który dzielił z całym narodem wszystkie chwile radości i smutku, który podnosił i uświetniał pierwsze, pocieszał, łagodził i uspokajał w chwilach boleści. Wywierał wpływ potężny, który zawdzięczał swoim chrześcijańskim cnотom i urokowi swojej dobroci, miłości i wyrozumiałości. Kochany przez wszystkich miał tylko jedną myśl: służyć Bogu, ojczyźnie i bliźnim. I my dziś przyłączamy się do tych licznych objawów żalu i czci, jaki kraj okazał nad jego otwartym grobem — i zapi-

szemy ten objaw na wieczne czasy w protokole naszych obrad.

Emil Torosiewicz, długoletni poseł sejmowy, człowiek gorącego serca, zawsze do usług dla kraju gotowy, w wypowiedaniu swego zdania stanowczy i szczery, był z powodu tych zalet przez wielu kochany, a przez wszystkich szanowany i ceniony, nawet i przez tych, którzy zapatrywań jego nie podzielali.

Dr. Bernard Goldmann poseł miasta Lwowa od 26. października 1876 r., a więc prawie przez ćwierć wieku. Doskonały mowca, poseł niezwykle pracowity, wyborny znawca budżetu krajowego, jako długoletni referent zamknąć rachunkowych naszego budżetu, oddał administracji krajowej wielkie zasługi, dążąc do uporządkowania jej rachunków i unormowania sposobu, w jaki Sejmowi mają być przedkładane, ale przedewszystkiem poświęcił całe życie na to, aby swoich współwyznawców zespolić z nami na gruncie narodowym.

Józef Soleski, poseł miasta Lwowa w ostatnich trzech sesjach, człowiek stałych przekonań i wielkiego hartu duszy, doskonały znawca stosunków szkolnych, pomimo nadwątlonego zdrowia poświęcał się z zapalem sprawom publicznym. — Wysoki Sejm przez powstanie oddał już cześć pamięci wszystkich tych naszych kolegów, a wyraz ten żalu naszego zostanie umieszczony w protokole dzisiejszego posiedzenia. (Posłowie zajmują miejsca).

Urlopów udzieliłem :

P. Sali na 1 dzień, p. Czeczowi na 1 dzień, p. Szeptyckiemu na 1 dzień, p. Borkowskiemu na 3 dni, p. Potockiemu Romanowi na 3 dni, p. Niezabitowskiemu Witołdowi na 3 dni, p. Michałowskiemu Józefowi na 4 dni, p. Witosławskiemu na 4 dni, p. Piętakowi na 5 dni, p. Brykczyńskiemu na 6 dni, p. Lubomirskiemu na 7 dni i p. Kazimierzowi Badeniemu 2 dni.

Ks. biskup Pelczar zawiadamia mnie, że nie może brać udziału w pracach naszych z powodu słabości.

P. Szeliski prosi o urlop na 10 dni. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Stanisław Tarnowski zawiadamia, że z powodu słabości nie będzie mógł brać udziału w pracach Sejmu i prosi o urlop na całą sesję. Kto jest za udzieleniem tego urlopu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop został uchwalony.

Otrzymałem pismo ze Sądu obwodowego w Cieszynie, w sprawie p. ks. Stojalów-

skiego. Proszę p. sekretarza o odczytanie tego pisma.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

An das hohe

Präsidium des Landtages für Galizien
in Lemberg.

Die sub 1) in Abschrift angeschlossene Anklageschrift des Johann Stapiński, gegen den Redacteur des *Wieniec polski* P. Stanislaus Stojałowski wegen Vergehens gegen die Sicherheit der Ehre nach §. 491 St. G. ist in Rechtskraft erwachsen.

Nachdem der Herr Stanislaus Stojałowski Landtagsabgeordneter und als solcher bis zur Schliessung der gegenwärtig vertagten Sitzung des hohen Landtages immun ist, wird das Ersuchen gestellt, das hohe Präsidium wolle nach Zusammentritt des Landtages demselben die Anklageschrift behufs Zustimmung zur Verfolgung des genannten Herrn Abgeordneten übermitteln und das Ergebnis gefälligst anher mittheilen.

K. k. Kreisgericht Teschen Abthlg VI.
am 8. Mai 1901.

Akt oskarżenia.

Jan Stapiński, dziennikarz i poseł do Rady państwa, zamieszkały we Lwowie, wnosi przeciwko ks. Stanisławowi Stojałowskiemu, 53 lat liczącemu, dziennikarzowi i posłowi do Rady państwa, religii katolickiej, za zbrodnię sprzeniewierzenia, dalej za obrazę czci sądownie kilkakrotnie karanemu, na podstawie przeprowadzonych dochodzeń przed c. k. Sądem obwodowym w Cieszynie, jako Trybunałem przysięgłych, właściwym do sądzienia tej sprawy, w myśl §§. 484, 485, 486 p. k. i art. VI. ustawy z dnia 23 maja 1873 l. 119 dz. u. p. następujące oskarżenie, że tenże, jako redaktor pisemka „*Wieniec polski*“, wychodzącego w Cieszynie, w tymże czasopiśmie, a mianowicie w numerze 15, z dnia 20. maja 1897 ogłosił artykuł pod tytułem „*Sposób postępowania ludowców i p. Stapińskiego*“, w którym to artykule obwinia fałszywie Jana Stapińskiego, że przy wyborze ściślejszym Wysockiego, wraz z innymi wziął 800 zł. za to, aby nie przeszkadzał przy wyborach ściślejszych i nazywa go zdrajcą ludu, który już nieraz ręce swe zwałaj judaszowym groszem“, że tedy posądził fałszywie Jana Stapińskiego o czyn niehonorowy i podsunął mu przymioty i usposobienie pogardliwe i że przez to dopuścił się występku w myśl §§. 448, 491, 493 u. k. ustę

I. karze według §. 493 u. k. podlegającego. Wnosi się, aby do rozprawy wezwano oskarżonego i aby przy tejże odczytano: a) inkryminowany artykuł „*Wieniec polski*“ z dnia 20. maja 1898, b) dokumenta osobiste obwinionego, które świetny c. k. Sąd zechce w uzupełnieniu śledztwa do aktu dołączyć.

Powody: „*Wieniec polski*“, pisemko wychodzące w Cieszynie, pod redakcją oskarżonego ks. Stojałowskiego, w numerze 15; z dnia 20. maja 1898 ogłosiło artykuł pod nagłówkiem „*Sposób postępowania ludowców i p. Stapińskiego*“, w którym to artykule znajduje się następujący ustęp: „*Ba, ale na Stapińskiego są inne rzeczy. Czy pan Stapiński przypomina sobie, jak to było przy ściślejszym wyborze śp. Wysockiego? Kto wziął 800 zł. za to, żeby nie przeszkadzał przy wyborach ściślejszych p. Wysockiemu? Kto wziął te pieniądze panie Stapiński, panie Milan, panie Drewniak? Jakby my tak dobrze dobrze poszukali, tobyśmy między ludowcami znaleźli prawdziwych zdrajców ludu, którzy już nieraz ręce swe zwałali judaszowym groszem. A dziś popatrzcie kochani Bracia i posłuchajcie po wsiach i miasteczkach, co mówią żydzi? Stapiński to nasz! a ludowcy razem ze żydami krzyczą: Precz ze Stojałowskim“.* Ks. Stanisław Stojałowski przyznaje się, że artykuł ten, który niby otrzymał od jednego z korespondentów, ogłosił i przyjął na siebie odpowiedzialność w myśl ustaw prasowych. A że artykuł ten w powyższym ustępie mieści, jak najohydniejszą obrazę na czci, tedy oskarżenie jest usprawiedliwione.

P. Andrzej hr. **Potocki**. Proszę o głos.

Marszałek. P. Andrzej hr. Potocki ma głos.

P. Andrzej hr. **Potocki**. Wnoszę na odesłanie tego pisma do Komisji prawniczej.

Marszałek. Czy żąda kto głosu w tej sprawie? (Nikt). Ponieważ nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. Sekretarza o odczytanie drugiego pisma, które otrzymałem ze Sądu krajowego w Krakowie.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):
V. X. 3.088|00.

Wysoki Sejmie Król. Galicyi i Lodomery, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem!

Na wniosek Prokuratury Państwa w Krakowie, z dnia 31. października 1900 Nr.

5.280|00 wdrożone zostały przeciw ks. Stanisławowi Stojałowskiemu dochodzenia karne 1) o wyst. z §. 302 u. k. popełniony mową wypowiedzianą dn. 14. października 1900 w Jaworznie, 2) o przekr. z §. 2. ust. z 15|10 1867 l. 135 Dz. p. p., popełnione w Kaniowie Dankowskim dnia 20|11 1898, 3) o przekroczenie z §. 23 ust. pras. popełnione dnia 6|1 1899 w Witkowicach, 4) o przekr. z §. 312, 491, 492 u. k. Art. V. ust. z 17|12 1862 Nr. 8 Dz. p. p. r. 1863, występki z §. 279 i 283 u. k. i 300 u. k., popełnione dn. 30 maja 1899 w Grodzisku, 5) o występki z §. 302, 300, 279, 283 u. k. i przekroczenie z §. 312 i 314 u. k. popełnione dnia 23. lipca 1899 na zgromadzeniu w Turbi, 6. o występki z §. 300 u. k. popełniony dnia 3. września 1899 w Wiśniczu; 7) o występki z §. 302 i 300 u. k. popełnione dnia 25. września 1899 w Króścienku, 8) o zbrodnię z §. 217 i występki z §§. 279 i 284. przekroczenie z §. 312 u. k. i §. 23 u. pras. i przekroczenie z §. 2 ust. o zgromadz., popełnione dnia 22. lipca 1900 w Gromniku, 9) o występki z §. 300 i 279 u. k. i przekroczenie z §. 312 u. k. popełnione dnia 22. sierpnia 1900 w Sosnowicach. Następnie na wniosek też Prokuratorowi Państwa z dnia 7. listopada 1900 wdrożone zostały dochodzenia przeciw ks. Stanisławowi Stojałowskiemu, o przekroczenie z §. 2, 4 i 19 ust. o zgromadz., popełnione dnia 16. listopada w Żurawcu.

Wreszcie na wniosek też Prokuratorowi Państwa z dnia 7. stycznia 1901 St. $\frac{5280}{13}$ i 8. stycznia 1901 St. $\frac{5280}{14}$ /11 toczą się w tut. Sądzie dochodzenia w sprawie ks. Stanisława Stojałowskiego o występki z §§. 300, 491, 492 Art. V. ust. z dnia 17 12 1862 Nr. 8. Dz. p. p. z 1863 i przekroczenie z §. 312 u. k., popełnione dnia 19|11 1900 r. na zgromadzeniu w Nisku, tudzież o zbrodnię sprzeniewierzenia.

Gdy ks. Stanisław Stojałowski jest posłem na Sejm krajowy, a sesja sejmowa w grudniu 1900 r. odroczoną została, obecnie zaś Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z W. Ks. Krakowskim na dzień 17. czerwca 1901 zwołany został, przeto uprasza się Wys. Sejm o udzielenie zezwolenia na ściganie karno-sądowe ks. Stanisława Stojałowskiego, odnośnie do wszystkich czynów karygodnych, wyżej wyszczególnionych.

C. k. Sąd krajowy karny Oddz. X.

W Krakowie, dnia 12. czerwca 1901.

P. Andrzej hr. Potocki. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Andrzej Potocki.

P. Andrzej hr. Potocki. Wnoszę, aby odesłano także i tę sprawę do Komisji prawniczej.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu? (Nikt). Ponieważ nikt głosu nie żąda, przystępujemy do głosowania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Proszę p. Sekretarza o odczytanie dalszego pisma, które otrzymałem w sprawie p. dra Eugeniusza Oleśnickiego.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

Do

Wysokiego Sejmu Król. Galicyi i Lodomeryi
z W. Ks. Krakowskim

we Lwowie.

Z powodu karnego doniesienia Cypryana Kocowskiego, c. k. radcy Sądu krajowego w Stryju, przeciw adwokatowi stryjskiemu i postowi na Sejm Drowi Eugeniuszowi Oleśnickiemu o przekroczenie z §§. 487, 488, 491 i 492 u. k. uprasza tutejszy Sąd w myśl §. 16 ust. zasadniczej z dnia 21 grudnia 1867 l. 141 d. u. p. o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła na Sejm krajowy, adwokata Dra Eugeniusza Oleśnickiego.

C. k. Sąd powiatowy, Oddz. V.

W Stryju, dnia 13. czerwca 1901.

Marszałek. Głos ma p. Andrzej hr. Potocki.

P. Andrzej hr. Potocki. Wnoszę o odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego pisma do Komisji prawniczej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Proszę p. sekretarza o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański (czyta) spis petycji wniesionych po dzień 17. czerwca 1901.

167. L. s. 221. Towarzystwo pomocy naukowej dla uczniów c. k. szkoły przemysłowej drzewnego w Zakopanem p. p. Rottera o zasiłek na budowę internatu — do kom. budżetowej.

168. L. s. 222. Komitet obywatelski dla sprawy „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie p. t. p. o zasiłek = do kom. budżetowej.

169. L. s. 223. Stowarzyszenie przemysłowe restauratorów, szynkarzy i t. p. w Krakowie p. t. p. o zniesienie podatku zwanego „osobną opłatą“ od wyszynku i drobnej sprzedaży palonych napojów wysokokowych — do kom. podatkowej.

170. L. s. 224. Zarząd główny Towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie p. t. p. o przyjęcie szkoły polskiej im. Tadeusza Kościuszki w Białej na etat krajowy, względnie o subwencyę na utrzymanie tej szkoły — do kom. Szkolnej.
171. L. s. 225. Towarzystwo słuchaczy politechniki lwowskiej „Osnowa“ p. p. Sawczaka o zapomogę — do kom. budżetowej.
172. L. s. 226. Ks. Durkot Jan przewodniczący komitetu dla przewiezienia zwłok ś. p. Metropolity ks. Józefa Sembratowicza z Rzymu do Krynicy p. t. p. o zasiłek na cel powyższy — do kom. budżetowej.
173. L. s. 227. Gmina Byczów powiat Podhajce p. t. p. o wyłączenie jej z okręgu sądowego i Starostwa w Podbajcach a przydzielenie do okręgu sądowego w Haliczu i Starostwa w Stanisławowie — do kom. prawniczej.
174. L. s. 228. Ruska Bursa w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
175. L. s. 229. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków dyecezyi Stanisławowskiej p. p. Hamoraka o zapomogę — do kom. budżetowej.
176. L. s. 230. To samo p. t. p. o uormowanie płacy diaków — do kom. petycyjnej.
177. L. s. 231. Paniczewska Paulina wdowa po nauczycielu ludowym w Tyszkowcach p. t. p. o pensyę wdowią — do kom. szkolnej.
178. L. s. 232. Ks. Dżułyński Leon redaktor „Posłannika“ i książeczek misyjnych p. t. p. o subwencyę na te wydawnictwa — do kom. budżetowej.
179. L. s. 233. Zarząd domu Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy lwowskiej politechniki p. p. Skałkowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
180. L. s. 234. Redakcja „Małego Światka“ we Lwowie p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
181. L. s. 235. Towarzystwo Bratniej Pomocy słuchaczy politechniki lwowskiej p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
182. L. s. 236. Zwierzchność gminna Szczawnica wyżna p. p. Bednarskiego o zapłacenie kwoty 3.069 K. 76 h. Magistratowi wiedeńskiemu tyt. zwrotu kosztów utrzymania rodziny Gayerów z funduszów krajowych — do kom. budżetowej.
183. L. s. 237. Radkiewicz Klaudia w Wiedniu p. t. p. o stypendyum na kształcenie się w śpiewie — do kom. budżetowej.
184. L. s. 238. Gmina m. Leżajska p. p. Żardeckiego o odpisanie nadobowiązkowej prestacyi szkolnej — do kom. szkolnej.
185. L. s. 239. Towarzystwo „Ruski instytut dla dziewcząt“ w Przemyślu przez członka Sejmu ks. biskupa Czechowicza o subwencyę — do kom. budżetowej.
186. L. s. 240. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Kołomyi p. p. Witośławskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
187. L. s. 241. Kokosowiczowa Marya wdowa po kierowniku szkoły w Czarnej p. p. Józefa Michałowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej — do kom. szkolnej.
188. L. s. 242. Lasławska Józefa kwieskowa na nauczycielka w Jarosławiu p. p. Jahla o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
189. L. s. 243. Prokieszówna Honorata we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencyę na dalsze kształcenie w śpiewie — do kom. budżetowej.
190. L. s. 244. Gmina m. Sanoka p. p. Jugendfeina o przyznanie bonifikacyi z podatku krajowego od wódki — do kom. podatkowej.
191. L. s. 245. Gojannik Teodor nauczyciel w Pszenicznikach p. p. Okuniewskiego o policzenie lat służby — do komisji szkolnej.
192. L. s. 246. Wydawnictwo „Gazety handlowo-geograficznej“ we Lwowie p. p. Średniawskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
193. L. s. 247. Towarzystwo gorzelników polskich w Bołszowcach p. p. Szeliskiego o zasiłek na wydawnictwo „Gorzelnika“ — do kom. budżetowej.
194. L. s. 248. Gmina Dąbrówka pow. Żydaczów p. p. Oleśnickiego o regulacyę rzeki Świcy pod Dąbrówką — do kom. gospodarstwa krajowego.
195. L. s. 249. Gigoń Michał em. nauczyciel lud. w Skawinie p. p. Wójcika o restytuowanie go, względnie podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
196. L. s. 250. Dmytrykowa Tekla wdowa po nauczycielu ludowym w Przeroślu p. p. Winniczuka o datek na utrzymanie trojga małoletnich dzieci — do kom. szkolnej.

197. L. s. 251. Petrycki Stanisław em. nauczyciel ludowy w Krakowie p. p. Stojałowskiego o podwyższenie emerytury i zwrot dokumentów zatrzymanych 3 lata w Radzie szkolnej kraj. — do kom. szkolnej.
198. L. s. 252. Ks. Hajda Józef proboszcz w Grojcu pow. Biała imieniem komitetu parafialnego p. p. Kramarczyka o zapomogę na restaurację kościoła parafialnego — do kom. budżetowej.
199. L. s. 253. Zarząd Bursy chrześcijańskiej w Brodach p. p. Sale o zapomogę — do kom. budżetowej.
200. L. s. 254. Petrycki Stanisław em. nauczyciel lud. w Krakowie p. p. Bojkę o o podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
201. L. s. 333. Wydział pow. w Buczaczu przez J. E. Marszałka krajowego o 750/0 subwencji na dokończenie drogi Niżniów-Jazłowiec — do kom. drogowej.
202. L. s. 334. Podhajny Jędrzej nauczyciel ludowy w Niemilowie p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury — do kom. szkolnej.
203. L. s. 335. Wydział powiatowy w Kamionce str. p. t. p. o odpisanie reszty datku dobrowolnego do budowy drogi kraj. lwowsko-stojanowskiej 4.500 K. — do kom. drogowej.
204. L. s. 336. Białkowska Pelagia wdowa po drogomistrzu we Lwowie p. t. p. o zapomogę — do kom. budżetowej.
205. L. s. 337. Gmina Jacmierz i Posada jacmierska pow. Sanok p. t. p. w sprawie regulacji rzek — do kom. gospodarstwa krajowego.
206. L. s. 338. Korabiowski Grzegorz b. nauczyciel ludowy w Brykuli p. t. p. o zapomogę, względnie pożyczkę — do kom. budżetowej.
207. L. s. 339. Gmina Złotniki p. t. p. Sawczaka o przeniesienie Sądu powiatowego z Wiśniowczyka do Złotnik — do kom. prawniczej.
208. L. s. 340. Sapałaczyńska Leontyna siostra ś. p. byłego rewidenta rach. Wydziału kraj. we Lwowie p. t. p. o dar z łaski — do kom. budżetowej.
209. L. s. 341. Sosenko Modest uczeń akademii sztuk pięknych w Monachium p. t. p. o subwencyę na kształcenie się — do kom. budżetowej.
210. L. s. 342. Kuźniewicz Grzegorz uczeń rzeźbiarski w Rzymie p. t. p. o zasiłek na pokończenie studyów — do kom. budżetowej.
211. L. s. 343. Gmina Mieczyszców p. Brzeżany p. t. p. o uwolnienie od płacenia kosztów szupasowych za r. 1898 — do kom. petycyjnej.
212. L. s. 344. Tow. ruskich rzemieślników „Zoria“ w Drohobyczu p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
213. L. s. 345. Gmina Hłudno p. t. p. przeciw gminom zbiorowym — do kom. gminnej.
214. L. s. 346. Lewandowski Jan nauczyciel lud. w Brzozowej p. p. Vayhingera o policzenie lat służby do emerytury — do kom. szkolnej.
215. L. s. 347. Chylewska Olga wdowa po inżynierze Wydziału kraj. we Lwowie p. t. p. o stały zasiłek — do kom. budżetowej.
216. L. s. 348. Tow. oświaty ludowej w Tarnowie p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
217. L. s. 349. S. Marya Koleta Śliwińska, Felicjanka przełożona domu staruszek i kalek na Blichu w Krakowie p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
218. L. s. 350. Zielińska Marya wdowa po nauczycielu ludowym w Tarnowie p. t. p. o wsparcie — do kom. budżetowej.
219. L. s. 351. Lipińska Salomea wdowa po skrzypku we Lwowie p. p. Chamca o zapomogę — do kom. budżetowej.
220. L. s. 352. Zarząd Tow. opieki nad Internatem dla uczni c. k. Seminaryum naucz. w Zaleszczykach p. t. p. o subwencyę na rozszerzenie internatu — do kom. budżetowej.
221. L. s. 353. Bałtarowicz Stanisława Helena we Lwowie p. p. Merunowicza o przedłużenie sierocińskiej pensji do 24 roku życia — do kom. szkolnej.
222. L. s. 354. Wilczyńska Olga wdowa po wicesekretarzu Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o dodatek do emerytury — do kom. budżetowej.
223. L. s. 355. Jaremko Jan nauczyciel w Żuratinie p. J. E. Marszałka krajowego o policzenie lat służby — do komisji szkolnej.
224. L. s. 356. Sąd powiatowy w Cieszynie o wydanie posta ks. Stanisława Stojałowskiego celem ścigania tegoż — do kom. prawniczej.
225. L. s. 357. Sąd kraj. karny w Krakowie o zezwolenie na ściganie karno-sądowe p. ks. Stanisława Stojałowskiego — do kom. prawniczej.
226. L. s. 358. Sąd powiatowy w Stryju o zezwolenie na ściganie karno-sądowe posta dr. Eugeniusza Oleśnickiego — do kom. prawniczej.
227. L. s. 359. Tokarska Anna wdowa po

nauczycielu lud. w Krakowie przez JE. Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o jednorazową zapomogę — do kom. budżetowej.

211. L. s. 343. Gmina Mieczyszców p. Brzeżany p. t. p. o uwolnienie od płacenia Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o jednorazową zapomogę — do kom. budżetowej.

228. L. s. 360. Gottlieb Leopold malarz w Monachium p. t. p. o zasiłek na dalsze kształcenie się — do kom. budżetowej.

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1899 do 31. grudnia 1900. Alleg. II.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie próśby gminy król. stoł. m. Lwowa o wyjednanie ustawy co do przymusowego łączenia kanałów domowych z miejskimi i opłat gminnych za to połączenie. All. 12.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do Komisji gminnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do Komisji gminnej, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Józefówka ze związku gminy Kupczyńce i utworzenia zeń samoistnej gminy administracyjnej. All. 13.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego przedłożenia do Komisji administracyjnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego przedłożenia do Komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto

głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia miejscowości Górka narodowa i Witkowice ze Związku gminy Prądnik biały i utworzenia z nich samoistnej gminy administracyjnej. All. 14.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do Komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy Ruskiej wsi, tudzież przysiółków gmin Staroniwa i Drabinianka do gminy miasta Rzeszowa. All. 15.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji administracyjnej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do Komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia gminy Załubińce powiatu nowosądeckiego do gminy miasta Nowego Sącza. All. 16

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego przedłożenia do Komisji administracyjnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego przedłożenia do Komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajo-

wego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Grybowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 30.000 koron. **Ali. 17.**

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Vayhinger**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji administracyjnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego sprawozdania do Komisji administracyjnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli. **Ali. 18.**

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Vayhinger**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji solnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji solnej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z wnioskiem Wydziału krajowego zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności swoich urzędowych za czas od 15. listopada 1899 do końca roku 1900. **Ali. 19.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Zwyczajem praktykowanym w latach dawniejszych wnoszę o odesłanie tego sprawozdania, o ile ono dotyczy czynności prezydium do Komisji budżetowej, Departamentu I. do gminnej, Departamentu II, do budżetowej i szkolnej, departamentu III. do Komisji bankowej i gospodarstwa krajowego, Departamentu IV. do drogowej i kolejowej, Departamentu V. do sanitarnej i Departamentu VI. do prawniczej do załatwienia.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego sprawozdania do wymienionych komisji. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie umowy z architektem p. Alfredem Kamienobrodzkim zawrzeć się mającej

o pomoc przy robotach w zakres budownictwa wchodzących. **Ali. 20.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do Komisji budżetowej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacji Stanisława hr. Skarbka za rok 1900. **Ali. 21.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do Komisji budżetowej zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacji ś. p. Stanisława hr. Skarbka za r. 1899. **(Ali. 22).**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos:

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**: imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej. Rozprawa otwarta: Czy żąda kto głosu? (nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do Komisji budżetowej zechce rękę podnieść. (Większość) jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym 1899/1900. **(Ali. 23.)**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji szkolnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego przedłożenia do Komisji szkolnej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich w roku szkol. 1899/1900. **All. 24.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego sprawozdania do Komisji szkolnej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do Komisji szkolnej zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożonego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół przemysłowych i handlowych w roku szkolnym 1899/1900. **All. 25.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji przemysłowej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie przedłożenia do Komisji przemysłowej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem wyniku obrad ankiety w sprawie reformy seminarjów nauczycielskich. **All. 26.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału

krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji szkolnej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi odesłanie tego sprawozdania do Komisji szkolnej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy miasta Krakowa o uregulowanie prestacyi na płace nauczycieli za czas od roku 1883 do 1894. **All. 27.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacyj na płace nauczycieli. **All. 28.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania Komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji nauczycieli i nauczycielek, tudzież wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury, względnie udzielenie pensji wdowiej lub daru z łaski. **All. 29.**

Sprawozdawca poseł **Wereszczyński** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie

żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia we Lwowie Zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach ludowych. **All. 30.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do Komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie restauracji zamku w Olesku. **All. 31.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie prowizoryum budżetowego na lipiec i sierpień 1901 roku, oraz dodatkowe sprawozdanie w przedmiocie budżetu krajowego na r. 1901. **All. 32.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przejmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. w przedmiocie galic. Kasy oszczędności. **All. 33.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Wereszczyński.

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego przedłożenia do Komisji bankowej.

Marszałek. Jest wniosek o odesłanie tego sprawozdania do komisji bankowej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z odesłaniem tego sprawozdania do komisji, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. w przedmiocie spraw górnicznych. **All. 34.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Wereszczyński.

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji górniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału kraj. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego. **All. 35.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Wereszczyński.

Imieniem Wydz. kraj. wnoszę o odesłanie tego przedłożenia do komisji przemysłowej

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajow. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. zakładach naukowych rolniczych, o gorzelnii i folwarku w Dublanach i o krajowej stacji botaniczno-rolniczej we Lwowie. **All. 36.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. P. Onyszkiewicz.

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza w wnioskiem Wydz. krajow. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. o krajowej średniej szkole rolniczej i folwar-ku w Czenichowie. **All. 37.**

sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. **P. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajow. wnoszę o odesłanie tego przedłożenia do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydz. kraj. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydz. kraj. o krajowych niższych szkołach rolniczych. **All. 38.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydz. krajowego **P. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego przedłożenia do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie **All. 39.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajow. wnoszę o odesłania tego przedłożenia do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajow. zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Następuje: pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach. **All. 40.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajow. wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie

żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o subwencyowaniu zakładu sadowniczego pod Krakowem. **All. 41.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajow. zechce rękę podnieść (Większość) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o czynnościach nau- czycieli wędrownych w r. 1900. **All. 42.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego za rok 1899/1900. **All. 43.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek: Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w roku 1900. **All. 44.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego **p. Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę

odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju. **All. 45.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału p. **Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym. **All. 46.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek. **All. 47.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji bankowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o tworzeniu włościrentowych. **All. 48.**

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do specjalnej komisji złożonej z 9. członków.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu:

P. ks **Stojałowski.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. **Stojałowski.**

P. ks. **Stojałowski.** Wysoka Izbo!

Na ustawę przedłożoną dziś o włościach rentowych zwrócił już w wstępnem swem przemówieniu uwagę JE. P. **Marszałek** krajowy i całkiem słusznie, bo jak on dobrze powiedział, jest to pierwszy krok na drodze tych reform koniecznych, które mają utworzyć drogę do lepszego bytu włościństwa, a zarazem do jakiejś zgody, opierając się na tem, że w tej ustawie widzieć będzie chciał lud wyraz dobrej woli i szczerzej prawdziwej życzliwości. Ale jak JE. P. **Marszałek** powiedział, potrzeba, ażeby było nietylko życzenie, ażeby rozpoczęta sprawa trwała i doskonaliła się, ale nadto nie trzeba nic robić, coby stało na przeszkodzie do rozpoczęcia tak zbawiennej pracy. Popieram wniosek p. sprawozdawcy, ażeby przesłać tę ustawę osobnej komisji złożonej z 9 członków. Ja ten wniosek popieram z tem, ażeby wyrazić życzenie, ażeby przy wyborze tej komisji rentowej, czyli dla włości rentowych pokazał się ten sam objaw dobrej woli, jaki kierował już w przedłożeniu tej ustawy, a więc wyrażam życzenie do komisji matki, ażeby przy układaniu tej komisji uwzględniła wszystkie uprawniane żądania i kierowała się sprawiedliwością taką, ażeby ci wszyscy, których ta sprawa obchodzi, w tej komisji byli sprawiedliwie zastąpieni. Jaby może myślał, że 9 członków może byłoby za mało, ale nie chcę stawiać w tym kierunku wniosku. Sama komisya matka może potem przyjąć, jak już nieraz przychodziła z wnioskiem o powiększenie liczby członków. Dlatego nie stawiam żadnego innego formalnego wniosku, tylko muszę wyrazić to życzenie, którego spełnienie będzie dalszym rzeczywiście krokiem, który będzie torował drogę do wzajemnego porozumienia.

P. **Średniawski.** Proszę o głos.

Marszałek. P. **Średniawski** ma głos.

P. **Średniawski.** W sprawie wyboru komisji dla włości rentowych, pozwolę sobie zaproponować, by Komisya ta składała się z 15 członków. Jest to sprawa nadzwyczajnej wagi i jest pożądanem, by w skład tej komisji wchodziło nietylko prawnicy, lecz także gospodarze.

Marszałek. Kto popiera wniosek p. Średniawskiego? (Dostateczna liczba. Jest poparty).

P. Okuniewski. Proszu o hołos.

Marszałek. P. Okuniewski ma głos.

P. Okuniewski. Pid wzhladom formalnym protywlaju sia wneseniu iły proszeniu p. Stojalowskoho, by Komisya matka proponowała wybir do komisiji t. z. rentowej poneże regulamin takoj „Komisiji matki“ ne znaje. Regulamin nasz znaje tilko sekcyi, i sekcyi powynny wyberaty. Pry tim proszu, o uwzhladnenje pry wybori takož zadania narodnocy ruskoj, poneże muszu skazaty, szczo w tij sprawi „timeo Danaos et dona ferentes“. Chotiwbym protoje, aby i z sij storony Pałaty buły w toj komisiji zastupnyky naroda naszo ho i dlatoho wnoszu pobilszenie czleniw toj komisiji do czysła 15 czleniw.

Marszałek. Czy żada jeszcze kto głosu?

P. Stojalowski. Proszę o głos.

Marszałek. P. Stojalowski ma głos.

P. Stojalowski. Stawiając mój wniosek, miałem na myśli, by także Rusini byli uwzględnieni przy wyborze do tej komisiji, dlatego zupełnie popieram wniosek p. Okuniewskiego. Co do Komisiji matki, jest taka praktyka, że ona proponuje, jeżeli to jednak jest sprzeczne z regulaminem, to ja wcale nie bronię tego, tylko wskazuję drogę, którą pójśćby należało.

Marszałek. Czy żada kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żada, głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Skoro objawiono życzenie, by Komisya była liczniejsza, Wydział krajowy nie widzi powodu sprzeciwienia się temu, i akceptuje żądanie pp. Średniawskiego i Okuniewskiego.

Marszałek. Jest zatem tylko jeden wniosek, by Komisya dla włości rentowych składała się z 15 członków. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem projektu ustawy lasowej. **All. 49.**

Sprawozdawca poseł **Onyszkiewicz** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział kraj. wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego. Rozprawa otwarta. Czy żada kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnio-

skiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych z projektem ustawy w tym przedmiocie. **All. 50.**

Sprawozdawca poseł **Onyszkiewicz** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego.

Marszałek: Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego. Rozprawa otwarta. Czy żada kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnymw Krakowie. **All. 51.**

Sprawozdawca poseł **Onyszkiewicz** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisiji gospodarstwa krajowego.

Rozprawa otwarta. Czy żada kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustanowienia w etacie conceptowym urzędników Wydziału krajowego jednej posady adjunkta dla spraw rolniczych z równoczesnym zwinięciem posady koncepcyisty. **All. 52.**

Sprawozdawca poseł **Onyszkiewicz** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisiji budżetowej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisiji budżetowej.

Rozprawa otwarta. Czy żada kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żada, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wy-

działu krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowy wodnych. **All. 53.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym doradców drenarskich we Lwowie. **All. 54.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem projektu ustaw:

10 o zalesieniu ochronnym;

20 o niektórych zarządzeniach policyjnych, leśnych i wodnych. **All. 55.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego. **All. 56.**

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przy drogach publicznych. **All. 57.**

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Chamiec.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji drogowej.

Marszałek. Wydział krajowy wnosi o odesłanie tego sprawozdania do komisji drogowej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia i zmian w etacie krajowego biura kolejowego. **All. 58.**

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Chamiec.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji kolejowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału

krajowego w sprawie podjęcia i ułożenia programu dalszej akcji kraju na polu popierania budowy kolei niższorzędnych. **All. 59.**

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Chamiec**: Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego przedłożenia do komisji kolejowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wyższych wydatków preliminowanych w budżecie krajowych szpitali powszechnych we Lwowie i w Krakowie na rok 1901 w Rubr. I. poz. 4, 5 i 6 (płace sekundaryuszy, oraz adjuta dla praktykantów lekarskich). **All. 60.**

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 11. i §. 15 ustawy z roku 1897, zarządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych. **All. 61.**

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**. W imieniu Wydziału krajowego wnoszę przekazanie tego sprawozdania komisji sanitarnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawodawczego uregulowania opieki nad obogimi. **All. 62.**

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Dąbski**: Imieniem Wydziału krajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1899, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1901. **All. 63.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak**: Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1900, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1902. **All. 64.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak**: Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o stanie projektu ustawy o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne. **All. 65.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Sawczak**: Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji podatkowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia. **All. 66.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak**.

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę przekazanie tego sprawozdania komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie pośrednictwa pracy. **All. 67.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę przekazanie tego sprawozdania komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przyjęcia z pomocą ludności włościańskiej gminy „Zielona“ w powiecie husiatyńskim. **Al. 168.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę przekazanie tego sprawozdania komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ułatwień dotyczących się odbywania ćwiczeń wojskowych i o wniosku posła Milana w sprawach wojskowych. **All. 69.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji przysiółków Bortniki

i Kuliki o wyłączenie ze związku gminy Stołpin, a włączenie do związku gminy Bołożynowa, tudzież o wydzielenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku. **All. 70.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału kraj. wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału kraj., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego nad petycją gminy Pozowice o wydzielenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kalwarii i c. k. Starostwa w Wadowicach, a przyłączenie jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skawinie i c. k. Starostwa w Podgórzu. **All. 71.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału kraj., zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęty.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji prof. dr. Józefa Siemiradzkiego o zwrot dodatkowych kosztów podróży do Brazylji. **All. 72.**

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z wnioskiem Wydziału kraj., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Członek Wydziału kraj. p. **Wereszczyński.** Proszę o głos przed dalszym porządkiem dziennym.

Marszałek. P. **Wereszczyński** ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński.**

Imieniem Wydziału krajowego wnoszę. Wysoki Sejm raczy uchwalić wybór następujących komisji:

1. Komisji administracyjnej z 20 członków.

2. Komisji szkolnej z 19 członków.

3. „ petycyjnej z 23 „

4. „ prawniczej z 15 „

5. „ przemysłowej z 11 członków.

6. Komisji bankowej z 15 członków.

7. „ solnej z 9 „

8. „ górniczej z 9 „

9. „ podatkowej z 13 członków.

10. Komisji gospodarstwa krajowego z 18 członków.

11. Komisji drogowej z 19 członków.

12. „ kolejowej z 15 „

13. „ sanitarnej z 10 „

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w sprawie budowy dróg wodnych. **All. 73.**

Celem uzasadnienia wniosku głos ma p. Merunowicz.

P. Merunowicz. Jestem w tem miłym a rzadko zdarzającym się położeniu, że przedmiot mego wniosku jest w głównej części załatwiony. Prawdopodobnie bowiem wpłynie zamierzone w moim wniosku przedłożenie rządowe, odnoszące się do regulacji wód — wniosek tak obszerny, jakiego dotąd Sejm jeszcze nie miał.

Przypuszczając, że obietnice ze strony Rządu wobec reprezentacji kraju w Radzie państwa przyjęte, będą dotrzymane, czynię wniosek, aby Wysoki Sejm uchwalił już dziś wybór Komisji wodnej z 19 członków, do której wszystkie sprawy odnoszące się do regulacji wód i budowy dróg wodnych byłyby przekazane.

Marszałek. Zdaje mi się, że szan. poseł Merunowicz stawia formalny wniosek, t. zn. ażeby wybrać komisję, do którejby odesłano jego wniosek. Sądzę, że nie można edesłać do komisji tego, czego niema. To będzie zastrzeżone uchwałą Izby w swoim czasie, jeżeli będzie przedłożenie; ja o tem nie wiem, czy będzie przedłożenie takie. Jeżeli będzie, to będzie odrębna uchwała. Nie mógłbym więc poddać pod uchwałę to, co się tyczy przedmiotu, którego niema. (**P. Merunowicz.** Ja mówię o moim wniosku i proszę,

ażedy był odesłany do komisji). Czy żąda kto głosu pod względem formalnym? **P. Merunowicz** wnosi, ażeby wybrać komisję złożoną z 19 członków i aby do tej komisji odesłać jego wniosek. Nikt głosu nie żąda? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, jest wniosek przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Styły o dotację na badania pokładu węgla. **All. 74.**

Głos ma p. Styła.

P. Styła. Wysoki Sejmie!

Wniosek mój zmierza do tego, aby jak najszybciej załatwić tak bardzo ważną i doniosłą sprawę jaką jest górnictwo naszego kraju.

Sprawa ta jest tem nagłęszą, że nadzwyczajne podrożenie opału i brak węgla kamiennego daje się coraz dotkliwiej odczuwać wszystkim mieszkańcom naszego kraju a zwłaszcza ludności uboższej, nie mającej u nas w Galicyi zarobku, a temsamem na opędzenie najniezbędniejszych potrzeb życia swojego, gdy zaś ze sprawozdania Wydziału krajowego i Komisji górniczej widzimy fatalny zastój w całej działalności górniczej u nas, to obowiązkiem tej Wysokiej Izby jest górnictwo nasze natychmiast pchnąć na właściwą drogę.

Sprawa ta nie może być obojętną Wys. Izbie a zwłaszcza Komisji górniczej, bo jest sprawą nagłą i palącą dla przemysłowców i fabrykantów, bo jest fundamentem i pierwszym warunkiem do rozwoju przemysłu niezbędnym.

Tego twierdzenia nie potrzebuję udowadniać, bo to jest pewnik niezbity, że gdzie przemysł górniczy jest rozwinięty, gdzie wydobywają z ziemi węgiel kamienny, tam kwitnie dobrobyt, fabryki wyrastają i swoimi wyrobami zaopatrują niemal cały świat. Za przykład niech posłuży Szląsk i inne kraje, gdzie węgiel kamienny wydobywają w ilości wystarczającej do zaopatrzenia fabryk i potrzeb mieszkańców; niech posłużą Prusy, w których rząd opiekuje się troskliwie górnictwem a przedewszystkiem kopalniami węgla kamiennego.

Tamtejsza ludność pracuje w fabrykach za dobrą zapłatą a nasz lud idzie tam w służbę i wyręcza w robotach gospodarskich rolnych za marne wynagrodzenie stosunkowo do tamtejszych zarobków fabrycznych. Pracą swoją wzbogacamy Prusy a nasze surowe płody za bezcen posyłamy do fabryk zagranicznych i stamtąd sprowadzamy je przerebione i zdatne do użytku za wygórowane ceny.

Grosz nasz płynie różnymi drogami za granicę, a w kraju nędza i bieda w najwyższym stopniu, bo brak sposobów i środków do życia, brak pracy, brak opału. Lasy zni-

szczone i wywiezione, do łona ziemi nie zajmowano prawie i nie sięgnięto po bogactwa w niej ukryte.

Setki tysięcy, ba nawet miliony ludu wołają o zarobek, lecz wszystko nadaremnie. Więc lud ten cały zapas swych sił przenosi za granicę, tam je zużywa i wzbogacać musi częstokroć wrogów swojej narodowości, a wracając w strony rodzinne zniechęca się do wszystkiego, co swojskie, nienawidzi tych którzy mogą mu pomóc, a nie próbują, lub nie chcą.

Stosunki z dnia na dzień się pogarszają a ta Wysoka Izba, w której pokładają całą nadzieję wszystkie stany, na której spoczywa obowiązek zapobieżenia nędzy, nie spełnia swoich obowiązków i nie rozwija należycie przemysłu we własnym kraju, w własnej ziemi, nie tkniętej prawie niczem więcej prócz pługa.

Obecnie gdy ten stary warstat — rolnictwo — nie wystarcza na zaspokojenie naszych potrzeb, należy zbadać głębsze warstwy naszej ziemi, żeby Wysoka Izba nie doznała zarzutu, że dla podniesienia dobrobytu nic nie zrobiła, lub zrobić nie usiłowała, aby jakie przedsięwzięcie obcokrajowców, znalazłszy u nas skarby, nie zarzuciło nam braku rozumu lub, że byliśmy jak ów skąpiec mrący z głodu na skrzyni złota.

Wniosek mój, zmiierzający do tego, aby Rząd krajowy zajął się poszukiwaniem skarbów, postawiłem w tem przekonaniu, że usiłowania Wysokiej Izby w tym kierunku podjęte, zostaną uwiecznione pomyślnym skutkiem, bo ziemia nasza jest bogato wyposażona przez naturę w różne kruszce, czekające tylko skrzętniej pracowitej ręki, któraby je wydobyła na światło dzienne.

Bogactwo naszej ziemi przy pracy, skrzętnych zabiegach, tudzież przy opiece i poparciu Sejmu może ten najuboższy dzisiaj kraj zamienić w środowisko przemysłu fabrycznego tem pewniej, że mamy podostatkami rąk do pracy i bogactwa mineralne w ziemi.

Poszukiwania skarbów w naszym kraju nie zawiodą, a że w tym kierunku do tego czasu nie doprowadziły dotychczas do skutku, to jedynie z tego powodu, że pojedyncze osoby nie miały pieniędzy na dalsze prowadzenie robót rozpoczętych, lub bały się ryzykownego przedsięwzięcia.

Przyjście z pomocą materialną takim przedsięwzięciom i dalsze prowadzenie robót zaniechanych z braku funduszy, uważam za obowiązek Wysokiej Izby. Obowiązek ten tem rychlej spełnić, tem skuteczniej usiłowania rozpoczęte wesprzeć, lub nowe próby poczynić należy, że na Sejmie cięży w obec społeczeństwa grzech zaniedbania górnictwa,

które dotąd mogło być podstawą przemysłu krajowego i dobrobytu ludu.

Wysoka Izba może naprawić winę zaniedbania tej sprawy, jeżeli przeznaczy odpowiedni fundusz i rozpocznie już w najbliższym czasie roboty wiertnicze przy pomocy sił nauczycielskich, znajdujących się u nas według sprawozdania Wydziału krajowego i komisji górniczej z roku 1898 i 1899.

Roboty wiertnicze należałoby rozpocząć w kilku miejscach, przedewszystkiem zaś w zachodniej części kraju na podkarpaciu, gdzie robiono próby i znajdowano ślady kruszców np. rudy żelaznej i węgla. Że ta część kraju zdaje się obfitować w bogactwa mineralne, świadczy o tem ta okoliczność, że jak słyszałem, w powiecie wadowickim obcokrajowcy starają się ubiedz nas za wczasu i chcą pozajmować najlepsze tereny do poszukiwania minerałów jak to już uczyniono w gminie Preciszowie.

Takiemu postępowaniu obcokrajowców powinien Wysoki Sejm zapobiedz i w tym celu porozumieć się ze starostwami górnictwami, zastrzegając sobie w podobnych wypadkach decyzję, abyśmy przez lekkomyślność naszą i niedbalstwo nie wpadli w szpony wyzyskiwaczy i nie narazili kraju na niepowetowane straty przez wydanie bogactw naszej ziemi na łup zagranicznych kapitalistów.

Sprawy górnictwa w naszym kraju Wysoki Sejm nie może lekceważyć, bo ta gałąź przemysłu może jedynie kraj nasz podźwignąć z upadku, a dalsze zaniedbywanie dowodziłoby tylko, że Wysoki Sejm proteguje tę osławioną nędzę galicyjską i zepchnęłoby kraj na dno przepaści.

W danym razie lekceważenie najżywniejszych interesów kraju byłoby tem widoczniejsze, że Wysoki Sejm nie ma żadnych trudności w przeprowadzeniu żądania mojego wniosku, bo siły fachowo wykształcone są a pieniądze się znajdują, gdy się przeprowadzi odpowiednie zmiany w gospodarce krajowej

Od wstąpienia na tę drogę, prowadzącą do dobrobytu nic nas nie powinno powstrzymać, ani brak środków ani widmo ryzyka, ani ta okoliczność, że wniosek ten pochodzi od mniejszości.

Znów co do ryzyka, nie ma obaw, bo minerały są, a gdyby się w niektórych miejscach próby nie udały, to kraj prędzej może stracić przeboleć, aniżeli małe przedsięwzięcie lub jednostka.

Komisja górnicza, która ma to bardzo ważne zadanie spełnić, zechce poczynić wszystkie możliwe kroki i postawić swoje wnioski, jakie za odpowiednie uzna, nie kępując się sumą, jaką wymieniłem we wniosku, bo to

jest suma minimalna, a postawiłem ją dlatego tak małą, ażeby w niektórych pozycjach budżetu zaoszczędzonych, znaleźć pokrycie takowej.

Ale jeżeli Wysoka Izba na różne cele potrafiła stworzyć znaczne fundusze, to i na cele górnictwa fundusz łatwo może znaleźć, a mam tu na myśli Bank krajowy.

Bank krajowy, który założony był dla podniesienia kraju i jego dobrobytu ekonomicznie i przemysłowo, nie wiele zdziałał w tym kierunku, lecz za to się sam dosyć silnie rozwinął. A więc uważam, że już najwyższy czas, aby Bank krajowy spełnił swoje zadanie i użył pewnej części swoich dochodów na rozwój górnictwa i przemysłu.

Ten mój projekt raczy Wysoka Izba przychylnie ocenić a pod względem formalnym proszę go odesłać do Komisji górniczej.

Marszałek. Jest wniosek odesłania tego wniosku do Komisji górniczej. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek przyjęty.

Następny punkt porządku dziennego: Pierwsze czytanie wniosków p. Wójcika w sprawie nadużyć urzędników administracyjnych przy obecnych wyborach do Rady państwa, zgodnie z życzeniem wnioskodawcy odłączam.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna powiatu sanockiego na pobór w roku 1901 1970₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger (czyta):

Wysoki Sejmie!

Na podstawie wniosku Wydziału krajowego z 9. lutego 1900 l. 8.255, uchwalonego przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 26. marca 1900, a zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem z 12. września 1900, otrzymała gmina Liszna zezwolenie na pobór w w r. 1900, — 1680₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich, a to na pokrycie zwykłych potrzeb gminy, jak również na zapłacenie rat od pożyczek zaciągniętych w latach 1892—1895 w łącznej sumie 9.400 zł. z powodu nabycia przez gminę lasów i łąk od obszaru dworskiego.

Relacją z 12. grudnia 1900 l. 2.745 przedłożył Wydział powiatowy w Sanoku bu-

dżet tej gminy na r. 1901 wraz z uchwałą Rady gminnej z dnia 6. grudnia 1900, którą postanowiono nałożyć 1970₀ dodatek do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego na r. 1901. — Odnośna uchwała Rady gminnej była wyłożoną w gminie Liszna w czasie od 16. do 27. grudnia 1900 i jak z aktów wynika, nie wniesiono przeciw niej żadnych protestów. Uchwała powyższa po sprawdzeniu budżetu przez sanocki Wydział powiatowy, zatwierdzoną została przez Radę powiatową na posiedzeniu z dnia 31. grudnia 1900 r.

Budżet gminy Liszna na rok bieżący wykazuje:

a) w dochodach:

1. czynsz najmu łąk gminnych	100 K.
2. " " pastwisk	140 "
3. " " gruntów	10 "
4. dochód z lasu	230 "
5. czynsz z dzierżawy polowania	32 "
6. procent od obligacji	16 " 80 g.
7. " " złożonego w Wydziale powiatowym kapitału	90 "
Suma dochodów	618 K. 80 g.

b) w wydatkach:

a) wydatki zwyczajne:

1. płaca naczelnika gminy	32 K.
2. " pisarza	58 "
3. " policyantów	60 "
4. Dziennik ustaw krajowych	4 "
5. Koszta kwaterunkowe	6 "
6. Podatek od majątku gminy	317 " 04 g.
7. Ekwiwalent	13 " 60 "
8. Koszta kancelaryjne	16 "
9. Spis popisowych	8 "
10. Na potrzeby szkolne	66 " 38 "
11. Oglądaczowi bydła	16 "
12. Koszta konskrypcji	60 "
13. Nieprzewidziane	20 "

b) spłata długów:

1. dwie raty półroczne na spłatę pożyczki Banku krajowego	1080 "
2. na spłatę pożyczki zaciągniętej w Towarzystwie zaliczk. w Sanoku	200 "

Suma wydatków . 1957 K. 02 g.
po potrąceniu dochodów . 618 " 80 "

pozostaje niedobór . 1338 K. 22 g.
na pokrycie którego potrzeba nałożyć 1970₀ dodatek do podatków bezpośrednich przypisanych w gminie za rok 1900 w kwocie 679 K. 41 g.

Gdy wykazany niedobór spowodowany jest jak i poprzednich lat głównie tylko spłatą rat

pożyczek zaciągniętych na pomnożenie majątku zarzedowego gminy, przeto Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Liszna w powiecie sanockim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych pobierać w r. 1901 sto dziewięćdziesiąt siedm (197⁰/₁₀) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta.

Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały w trzecim czytaniu bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Tarnobrzegu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, wiodu, wiśniaku, i t. p.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. **Vayhinger** (czyta):

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 26. lipca 1900 postanowił Zarząd miasteczka Tarnobrzegu zaprowadzić opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i t. d. na lat 10, t. j. od r. 1901 do końca r. 1910 według następującej taryfy:

1. od 1 litra 100 stopniowego alkoholu 4 g.

2. od 1. litra rumu, araku, rozolisu i t. p. słodzonych napojów spirytusowych bez względu na ilość zawartego alkoholu po 3 g.

3. od 1 hektolitra piwa po 1 K. 60 g.

4. od 1 hektolitra miodu, wiśniaku, maliniaku i t. d. po 2 K.

Uchwała ta została w gminie należycie ogłoszoną a przeciw niej nie wniesiono żadnego protestu. Rada powiatowa w Tarnobrzegu zatwierdziła powyższą uchwałę na posiedzeniu z d. 4. stycznia 1901.

Według przedłożonych inwentarzy i budżetów, stan majątkowy gminy przedstawia się jak następuje:

W r. 1899 wynosiły:

a) dochody 3.567 zł.

b) wydatki 6.433 „

niedobór 1.866 zł. — czyli 3.732 K., pokryty 370⁰/₁₀ dodatkiem do podatków bezpośrednich.

Na wydatki szkolne, które w tym roku wynosiły 1.526 K. nałożono 160⁰/₁₀ dodatek gminny. Łącznie tedy nałożono 530⁰/₁₀ dodatek gminny do podatków bezpośrednich, które według przypisu na rok 1898 wynosiły 10.071 K.

W r. 1900:

dochody 8.820 K.

wydatki 12.986 „

niedobór 4.166 K., — pokryty 440⁰/₁₀ dodatkiem. Prócz tego nałożono 170⁰/₁₀ dodatek na potrzeby szkolne, wynoszące 1.697 kor., tak że w tym roku dodatki do podatków bezpośrednich przypisanych w kwocie 9530 K. wynosiły 610⁰/₁₀.

Na r. 1901 preliminowano:

dochody 9.432 K.

wydatki 14.082 „

niedobór 4.650 K.

Na wydatki szkolne preliminowano zaś 1.551 K.

Na pokrycie tego niedoboru i potrzeb szkolnych nałożono 670⁰/₁₀ dodatek do przypisanych za r. 1900 podatków bezpośrednich, które się znów obniżyły do sumy 9.390 K.

Majątek zakładowy gminy składa się z dwóch murowanych budynków, służących na pomieszczenie urzędu gminnego i skład sikawek, oraz z 22 hektarów gruntu t. j. 20 hektarów pastwisk i 2 hektarów roli.

Ponieważ znaczna przestrzeń pastwiska zajęta jest przez targowicę i stajnie spędowe, grunta te przynoszą dochodu rocznie około 100 K.

Główny dochód gminy stanowią opłaty targowe, rzeźnia i 500⁰/₁₀ dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Już wykazany wyżej stan obciążenia członków gminy zbyt wysokimi dodatkami i zmniejszająca się z każdym rokiem wydatność centa podatkowego, uzasadnia potrzebę przyznania gminie prawa poboru opłat komunalnych, względnie konieczność otwarcia gminie nowego źródła dochodu dla umożliwienia jej znizienia! dodatków gminnych, względnie zapobieżenia podwyższeniu tych dodatków, oraz dla pokrycia zwiększających się co roku potrzeb gminy.

Nadto zważyć należy, że gmina przystąpiła już do uporządkowania miasta i zmuszona jest wybrukować cały rynek i niektóre

ulice, poukładać chodniki, urządzić ścieki i studnie, co wszystko pociągnie za sobą znaczniejsze koszta, których gmina podwyższeniem stopy podatków opędziłaby absolutnie nie zdołała. Również zamierza gmina wybudować nową szkołę; czego wymagają względy sanitarne a do tego już wcale żadnych środków nie posiada.

C. k. Dyrekcyja funduszu propinacyjnego, uwzględniając niekorzystne stosunki majątkowe gminy i oceniając ważność zamierzonych inwestycji, pismem z 25. lutego 1901 l. 940, zgodziła się na udzielenie gminie prawa do pobierania proszonych opłat, zastrzegła tylko, ażeby w czasie przyznania gminie tego prawa, wydzierżawienie opłat nastąpiło tylko za poprzedniem porozumieniem się gminy z c. k. Dyrekcyją.

Zastrzeżeniu temu stało się częściowo już zadość, zarząd miasta bowiem zobowiązał się jeszcze deklaracją z dnia 26. lutego 1900 l. 225 uwierzytelnioną przez tamtejszy Sąd powiatowy, wydzierżawić to prawo tylko za porozumieniem się z c. k. Dyrekcyją funduszu propinacyjnego.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie m. Tarnobrzegu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

1. Gminie miasteczka Tarnobrzeg zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1902 począwszy, opłatę gminną od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 4 groszy, czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 4 korony;

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jako to: rozolisów, likierów, ponczowej essencji, rumu, araku, koniaku i t. p. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 3 grosze, czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony.

4. od jednego hektolitra piwa po 1 K 60 groszy;

4. od jednego hektolitra miodu, maliniaku, wiszniaku i t. p. po 2 kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają, lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Tarnobrzeg.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli Rozporządzenia cesarskiego z 17. lipca 1899 Dz. u. p. Nr. 120) Część II. o uwolnieniach) wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie całej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie całej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia ustawy w trzecim czytaniu bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Strusów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, dereniaku, wiszniaku i t. p.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger (czyta):

Wysoki Sjemie!

Uchwałą z dnia 27. maja 1900 postanowiła Rada gminna w Strusowie zaprowadzić napowrót opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu, na co otrzymała była zezwolenie ustawą z 2. czerwca 1894 Dz. u. kr. Nr. 56, obecnie jednakże w podwyższonej wysokości na lat 10, nadto zaś wprowadzić opłaty od wiśniaku, maliniaku i t. p. a mianowicie:

1. od jednego litra stustopniowego alkoholu po 16 g. czyli od jednego hektolitra 16 koron,

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: araku, rumu, koniaku, esencji ponczowej, likieru, rozolisu i t. d., bez względu na ilość zawartego alkoholu po 3 g., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony;

3. od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 korony;

4. od jednego hektolitra miodu, dereśniaku i maliniaku po 6 koron;

5. od jednego hektolitra wiśniaku po 3 korony.

Uchwała powyższa została w gminie należycie ogłoszoną a przeciw niej wniesiono protesty ze strony dzierżawców prawa propinacji w Strusowie, tudzież miejscowych szynkarzy i kilkunastu konsumentów. Protesty te wniesiono jednak z pominięciem postanowień ustawowych w terminie spóźnionym i nie do właściwej instancji, a nadto okazały się nieuzasadnione i broniące przedewszystkiem interesu dzierżawcy prawa propinacji i szynkarzy, co wobec uzasadnionych potrzeb gminy pod uwagę brane być nie może.

Uchwałą powyższą Rady gminnej zatwierdziła też Rada powiatowa w Trembowli na posiedzeniu z dnia 18. grudnia 1900.

Celem zaprowadzenia rzeczonych opłat jest uzyskanie nowych źródeł dochodu na pokrycie kosztów niezbędnych inwestycji, które gmina zmuszoną jest w jaknajkrótszym czasie przeprowadzić. W szczególności według wspomnianej wyżej uchwały Rady gminnej przeznaczony jest spodziewany z opłat tych dochód na opędzenie kosztów przeistoczenia wałęcego sądomu gminnego „Ratusik“ zwanego, budowy szkoły żeńskiej, której przyspieszenia zażądało c. k. Starostwo w Trembowli reskryptem z dnia 11. maja 1900 l. 6224, a wreszcie zbudowania sklepów murowanych dla kramarzy w miejsce dotychczasowych drewnianych.

Na przeprowadzenie tych inwestycji nie posiada gmina żadnych środków a zwyczajnie

dochody gminy nie wystarczają nawet na pokrycie bieżących potrzeb, tak, że gmina rok rocznie zamyka swój budżet stosunkowo znacznym niedoborem.

W szczególności przedstawia się stan majątkowy gminy według przedłożonych inwentarzy i budżetów jak następuje:

W r. 1898 preliminowano:

dochody	. . . . .	1708 zł. 10 ct.
wydatki	. . . . .	2462 „ 39 „
niedobór	. . . . .	754 zł. 29 ct.

pokryto 290/0 dodatkiem do państwowych podatków bezpośrednich.

W r. 1899:

dochody	. . . . .	1846 zł.
wydatki	. . . . .	2860 „
niedobór	. . . . .	1014 zł.

pokryty 370/0 dodatkiem do podatków bezpośrednich.

W roku 1900:

dochody	. . . . .	4402 K. — g.
wydatki	. . . . .	6300 „ 84 „
niedobór	. . . . .	1898 K. 84 g.

pokryty 380/0 dodatkiem do podatków bezpośrednich.

Głównym dochodem gminy jest placowe i targowe przynoszące gminie rocznie około 1200 koron, tudzież czynsz z najmu kramów w kwocie około 1100 koron rocznie, nadto pobiera gmina 500/0 dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa przynoszący rocznie około 1200 koron. Prócz tych trzech wydatniejszych źródeł dochodu pobiera gmina jeszcze tylko dochód z rzeźni i czynsz z najmu domu swego, co razem wynosi zaledwie 570 koron.

Z upływem r. 1899 ekspirowało gminie prawo do poboru przyznanych jej ustawą z dnia 2. czerwca 1894 Dz. u. kr. Nr. 56 opłat gminnych w wysokości po pół centa od litra, a dochód stąd wynosił skromną kwotę tylko około 200 koron rocznie.

Cały majątek gminy stanowią dwa domki, kilkaset sążni gruntu i puste place. Z wyjątkiem zaś jednego domku wynajmowanego za rocznym czynszem 150 koron, nieruchomy ten majątek nie przynosi gminie żadnego dochodu.

Siła podatkowa gminy według urzędowych wykazów opłacanych w gminie w dwóch ostatnich latach bezpośrednich podatków państwowych wynosi przeciętnie 5155 koron.

Uwzględniając powyższe niekorzystne stosunki majątkowe gminy, c. k. Dyrekcja galic funduszu propinacyjnego w piśmie swem z 9. stycznia 1901 l. 58 zgodziła się na przyznanie gminie prawa poboru proszonych opłat od napojów spirytusowych, piwa,

mjodu i t. p. z tem zastrzeżeniem, że co do wydzierżawienia tego prawa, względnie połączenia dzierżawy tego prawa z dzierżawą prawa propinacyi, porozumi się gmina z c. k. Dyrekcyą, względnie z dzierżawcami prawa propinacyi w Strusowie.

Temu życzeniu c. k. Dyrekcyi stało się już zadość, Rada gminna bowiem zobowiązała się uchwałą z dnia 13. września 1900, że wydzierżawienie spodziewanego prawa bez żądanego porozumienia się z c. k. Dyrekcyą gal. funduszu propinacyjnego na nastąpi.

Wydział krajowy, uznając także ze swej strony potrzebę zezwolenia gminie na pobór proszonych opłat, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . zezwalająca gminie miasteczka Strusowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zarządzam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Strusów zezwala się pobierać od r. 1901 do końca r. 1910 opłaty gminnej od poniżej wyszczególnionych napojów w obrębie gminy wprowadzanych albo też w niej wyrabianych i w jej obrębie zużywanych według następującej taryfy:

1. od jednego litra stustopniowego alkoholu po 16 g. czyli od jednego hektolitra 16 koron;
2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: araku, rumu, koniaku, esencji ponczowej, likieru, rozolisu i t. d., bez względu na ilość zawartego alkoholu po 3 g., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony;
3. od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 korony;
4. od jednego hektolitra miodu, dereśniaku i maliniaku po 6 koron;
5. od jednego hektolitra wiśniaku po 3 korony.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje wyszczególnione w Art. I. dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czyto na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręgiem poborowym jest gmina administracyjna miasteczka Strusów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi w obrębie gminy administracyjnej, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

W wypadkach, w których wódka wolna jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl Rozporządzenia cesarskiego z dnia 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. Część II., wolną ona jest także od opłaty gminnej w art. I. wyszczególnionj.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie całej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie całej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia ustawy w trzecim czytaniu bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Dąbrowa na pobór opłaty gminnej od słodzonych napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger (czyta).

Wysoki Sejmie!

Niepomyślne stosunki majątkowe gminy m. Dąbrowa skłoniły jej Reprezentacyę do wyszukania nowych źródeł dochodów, nietylko na zmniejszenie obecnych ciężarów gminy, lecz także na przeprowadzenie rozmaitych niezbędnych inwestycyi, a w szczególności na urządzenie nowych studzień, wybudowanie rzeźalni dla trzody chlewnej, wybudowanie szkoły żeńskiej, wreszcie wykończenie wybrukowania rynku i ulic.

W tym celu postanowiła Rada gminna uchwałą z dnia 18. grudnia 1900 zaprowa-

dzic opłatę gminną od napojów spirytusowych, piwa i miodu na przeciąg 10 lat według następującej taryfy:

1. od hektolitra piwa po 2 K. 40 gr.
2. od hektolitra stustopniowego alkoholu po 16 K;
3. od litra rumu, araku i innych słodzonych napojów spirytusowych po 3 gr.;
4. od litra miodu po 10 gr.;

Uchwała ta została zatwierdzoną przez Radę powiatową w Dąbrowie na posiedzeniu z dnia 22. grudnia 1900, a przeciw uchwale tej nie wniesiono protestu.

Podług budżetu gminy z roku 1899 wynosiły:

dochody	8.086 zł.
wydatki	8.352 „
niedobór	266 zł.

pokryty 5% dodatkiem gminnym do podatków bezpośrednich;

W r. 1900:

dochody	8.168 zł.
wydatki	8.717 „
niedobór	549 zł.

pokryty 80% dodatkiem do państwowych podatków bezpośrednich w sumie 6.866 zł.

Na r. 1901 zaś preliminowano:

dochody	16.877 K.
wydatki	21.209 „
niedobór	4.322 K.

Na pokrycie tego niedoboru uchwaliła Rada gminna na posiedzeniu z 3. grudnia 1900 zaciągnąć pożyczkę 3.000 K. i nałożyć 100% dodatek do podatków przypisanych w kwocie 13 324 koron.

Główny dochód gminy stanowi rzeźnia, targowica, najem lokalu na pomieszczenie Sądu, wreszcie 80% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Bardzo znaczna część tych dochodów musi być użytą na umorzenie dawniejszych pożyczek.

I tak: s płaca gmina obecnie następująca pożyczki:

Bank krajowy	12.000	koron,
„	14.000	„
„	8.000	„
Komunalna	60.000	„

Na raty anuitetowe preliminuje gmina rocznie 6.746 kor.

Resztę dochodów pokrywa gmina prawie wyłącznie tylko potrzeby zwyczajne, preliminując tylko bardzo nieznaczne kwoty na wydatki inwestycyjne, względnie konserwacyjne.

C. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego, zapytana przez Wydział krajowy, oznajmiła w swej odezwie z 11. kwietnia 1901 l. 1199, że — jakkolwiek nie zapoznaje niepomyślnego położenia majątkowego gminy i braku funduszy na dokonanie zamierzonych inwestycji, — to jednak, ze względu na mające nastąpić w najbliższym czasie znaczne podwyższenie podatku państwowego od wódki, musi Dyrekcyja w interesie funduszu propinacyjnego oświadczyć się przeciw dalszemu obciążaniu spirytusu opłatami gminnymi, i zgadza się tylko na wprowadzenie opłaty od napojów niepropinacyjnych, oraz, że gmina — po nadaniu jej odnośnego prawa — co do jego wydzierżawienia porozumie się w myśl swej uchwały z 18. grudnia 1900 z dzierżawcą prawa propinacji, względnie z c. k. Dyrekcyją galic. funduszu propinacyjnego.

Z powodu tego częściowego sprzeciwienia się c. k. Dyrekcyi Wydział krajowy, uznając potrzebę przysporzenia gminie nowych stałych dochodów, przemawia za przyznaniem gminie prawa poboru opłat gminnych od piwa, słodzonych napojów spirytusowych i miodu, i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . 1901 o zezwoleniu gminie m. Dąbrowa na pobór opłat gminnych od słodzonych napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Dąbrowa zezwala się pobierać przez lat dziesięć, od r. 1901 począwszy, opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto rozolisów, likierów, rumu, araku, koniaku i t. p., bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu, po 3 g. czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony;

2. od jednego hektolitra piwa po 2 korony 40 g.;

3. od jednego hektolitra miodu po 10 koron.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. po-

szczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Dąbrowa.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążyć produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie całej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia całej ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęto.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia ustawy w trzecim czytaniu bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęto. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy przemysłańsko-pomorzańskiej.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Najwyższem postanowieniem z dnia 17. lutego 1901 dz. u. kr. Nr. 34 przyzwolony

został na przeciąg lat pięciu pobór myta drogowego na drodze gminnej I. kl. przemysłańsko-pomorzańskiej, a to na przestrzeni 7.800 kilometrów tejeż drogi dawniejszymi laty zbudowanej, z wymiarem opłat 4 hal., 2 hal. i 1 hal.

W 1900 roku ukończoną została dalsza budowa tej drogi od 7 do 8 km. do 24.2 km., na długości 16.4 km., stwierdzone zostało aktem kolaudacyjnym z dnia 8 listopada 1900 r. przez organa techniczne Wydziału krajowego.

Wobec znacznych kosztów utrzymania tej nowozbudowanej części drogi, a braku dostatecznych na to zasobów powiatowego funduszu dróg gminnych, który pokrywać musi wydatki na utrzymanie innych dróg gminnych, w powiecie, Rada powiatowa uchwałą z dnia 10 stycznia 1901 r. postanowiła poczynić starania celem uzyskania koncesji do pobierania pełnych opłat mytniczych od 16.4 kilometrów nowozbudowanej części drogi, t. j. z wymiarem podwójnym taryfy przepisanej dla dróg krajowych.

Pobór myta odbywać się ma na jednej stacji w 24.2 km. drogi, niezależnie od istniejącego już jednego myta w 3.970 km. na dawniej zbudowanej części drogi.

Koszta roczne konserwacji drogi nowo zbudowanych 16.4 km. drogi obliczone są na 4863 K., zaś przybliżony roczny dochód z zaprowadzić się mającego myta spodziewamy jest w kwocie 1027 K.

Okazuje się niedobór w kwocie 3.836 K. do pokrycia prestacyami miejscowymi i zasiłkiem z powiatowego funduszu dróg gminnych.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za uwzględnieniem wniesionej prośby i zgodnie z przyjętą normą postępowania proponuje zniesienie koncesji z dnia 17. lutego 1901 dz. u. kr. Nr. 34 dotyczącej omycenia powyższej drogi, a natomiast udzielenie nowej koncesji do poboru opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. pomorzańsko-przemysłańskiej na przeciąg lat pięciu, z zastosowaniem obowiązującej na drogach krajowych taryfy, a to na jednej stacji klasy I-jej i na drugiej stacji klasy II-giej.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała.

o udzielenie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. przemysłańsko-pomorzańskiej.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I klasy przemysłańsko-pomorzańskiej Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19, 25, i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych, w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art II.

Oplatę myta pobierać należy na dwóch stacyach według następującego wymiaru.

1. Na stacyi w Borszowie:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 hal. (cztery) hal.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) hal.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 hal. (jeden) hal.

2. Na stacyi w Donajewie:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) hal.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego, ciężkiego i koni wierzchowych 4 hal. (cztery) hal.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, 2 (dwa) hal.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej eależytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesya z dnia 17 lutego 1901 Dz. u. kr. Nr. 34, którą nadane było Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. kl. przemysłańsko-pomorzańskiej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały en bloc.

Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęto.

Sprawozdawca: Wnoszę przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek: Jest wniosek przyjęcia uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Kto się z tym wnioskiem zgadza zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość) Przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie udzielenia Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej tarnopolsko-grzymałowskiej. Ten sam sprawozdawca ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. **Chamiec** (czyta):

Wysoki Sejmie!

Koncesya udzielona Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu. Najwyższem postanowieniem z 30 kwietnia 1895 r. Dz. u. kr. Nr. 44 nie została przed jej upływem przedłużoną zgasała w 1900 roku.

Wobec tego Rada powiatowa tarnopolska uchwałą z dnia 18 lutego 1901 postanowiła odnieść się do Wysokiego Sejmu o udzielenie nowej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Z przedłożonego sprawozdania Wydziału powiatowego okazuje się, że droga gminna tarnopolsko-grzymałowska zbudowaną została na długość 26.5 km. kosztem 279.386 K., z czego 35% kosztów pokryto subwencją z funduszu krajowego. Przeciętny roczny koszt utrzymania jednego kilometra wynosi około 470 K. czyli całej drogi 11.100 K. a gdy dochód z myta wynosił przeciętnie rocznie 2.000 K., przeto pozostaje do pokrycia z powiatowego funduszu dróg gminnych znaczny roczny niedobór przeszło 9.000 K.

Wobec tych okoliczności Wydział krajowy zgodnie z życzeniem Wydziału powiatowego, oświadcza się za udzieleniem koncesyi na lat pięć do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej tarnopolsko-grzymałowskiej na jednej stacyi w gminie Berezo-

wica wielka, z wymiarem taryfy klasy II-giej przepisanej dla dróg krajowych.

Na tej podstawie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć dołączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej II. klasy Tarnopol-Grzymałów.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonania tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej II kl. Tarnopol-Grzymałów na jednej stacyi Wydziałowi powiatowemu w Tarnopolu jako władzy nadzorującej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Mr. 43 przy pomocy pobierania w myśl §§. 32 teje ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy należytego nadzoru nad utrzymaniem drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) hal.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) hal.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) hal.,

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lud wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane opólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu teje.

Marszałek: Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca: Wnoszę przyjęcie uchwały en bloc.

Marszałek: Jest wniosek przyjęcia uchwały en bloc.

Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Sprawozdawca: Wnoszę przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek: Jest wniosek przyjęcia uchwały w trzecim czytaniu bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść (Większość). Przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału kraj. o udzielenie Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Babicy. Ten sam sprawozdawca ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Chamic (czyta)

Wysoki Sejmie!

Wobec dokonanego uregulowania rzeki Wisłok Reprezentacya powiatu rzeszowskiego przełożyła część drogi gminnej I kl. z Czudca do Niebylca prowadzącej na przestrzeni 770 metrów, budując tę drogę według zasad budownictwa drogowego i urządziła prom na rzece Wisłoku w Babicy, 12 m. długości, zbudowany z drzewa, kierowany zapomocą liny drucianej, Koszta przełożenia drogi i urządzenia promu wynosiły 12.000 koron.

Koszt budowy promu, który zastąpiony być musi nowym co pięć lat, wynosi 1600 K. czyli rocznie 266 koron, naprawa tego rocznie 134 koron, utrzymanie przewoźników i utrzymanie dróg dojazdowych rocznie 600 koron, czyli łączny wydatek wynosić będzie rocznie 1000 koron. Stosownie do projektowanej taryfy roczny dochód z myta obliczony został najwyżej na 500 koron.

Resztę kosztów pokrywać będzie fundusz powiatowy.

Rada powiatowa uchwałę z dnia 1 lutego 1901 postanowiła poczynić kroki o wyjednanie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od tego przewozu.

Wobec zachodzących okoliczności Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej na lat pięć koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Babicy przy zastosowaniu najwyższego wymiaru przepisanego dla dróg krajowych.

Na tej podstawie Wydział krajowy nosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Lwów, dnia 19 marca 1901.

Uchwała.

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Babicy.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rzeszowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłok w Babicy na drodze gminnej I. klasy Babica-Niebylec pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) hal.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) hal.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) hal.

d) od jednej osoby bez różnicy, wyższy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 2 (dwa) hal.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość).

Przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały w trzecim czytaniu bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta. Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Brody-Leszniów-Szczurowice.

Tensam sprawozdawca ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. Chmielec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Brodach uchwałą z dnia 28. grudnia 1900 r. postanowiła poczynić starania o uzyskanie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej, prowadzącej z Brodów przez Leszniów do Szczurowic, zbudowanej po koniec 1900 r. na długości 9.340 km.

Dotychczasowy koszt budowy drogi wynosi 89058 K., z czego kwota 54150 K. pokrytą została z funduszu powiatowego.

Koszta utrzymania drogi są znaczne z powodu wysokich cen materiału kamiennego a małej twardości kamienia, który z daleka sprowadzać trzeba. Koszta te wynosiły w okresie trzechletnim 9235 K., z czego na rok 1900 przy długości drogi 7.120 km. wydano 4536 K., wydatek ten w 1901 r. przy długości drogi 9.340 km. musi się odpowiednio zwiększyć.

Spodziewany dochód z myta obliczony na 2.900 K. nie pokryje zatem ani połowy kosztów utrzymania drogi, zaś utrzymanie zbudowanych dróg w powiecie na długości 86 km. wymaga nakładu rocznego w kwocie 43.928 K.

Wobec tych okoliczności Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Brodach na lat pięć koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Brody-Leszniów-Szczurowice, z wymiarem taryfy klasy I. obowiązującej na drogach krajowych.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi.

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę:

Uchwała

o udzielenie Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na

drodze powiatowej Brody-Leszniów-Szczurowice.

Art. I.

Radzie powiatowej w Brodach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Brody-Leszniów-Szczurowice pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejsze.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przyступujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęty.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia uchwały w trzecim czytaniu bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Przyjęta. Z porządku następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia Radzie powiatowej w Wieliczce koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Dobczyce-Szczyrzej, od mostu powiatowego na rzece

Rabie w Dobczycach i na drodze powiatowej Wieliczka-Dobczyce

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Wielicki Wydział powiatowy przosi o odnowienie koncesyi z dnia 19. marca 18950 Dz. u. kr. Nr. 25. do poboru myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Dobczycko-Szczyrzej, myta mostowego od mostu powiatowego na rzece Rabie w Dobczycach i na drodze powiatowej Wielicko-Dobczyckiej.

Koncesya ta nie została we właściwym czasie przedłużoną i zgasała w 1900 roku.

Z przedłożonych przez Wydział powiatowy dat okazuje się, że obecnie istnieją te same warunki, z powodu których udzielenie koncesyi nastąpiło i że co do użycia dochodów z myta stosowano się ściśle do postanowień §. 32. ustawy drogowej. Wobec tego Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanych koncesyi i wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Uchwała

o udzieleniu w Radzie powiatowej w Wieliczce koncesyi na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Dobczycko-Szczyrzej, od mostu powiatowego na rzece Rabie w Dobczycach i na drodze powiatowej Wielicko-Dobczyckiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Wieliczce nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Dobczycko-Szczyrzej, od mostu powiatowego na rzece Rabie w Dobczycach i na drodze powiatowej Wielicko-Dobczyckiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. ustawy krajowej Nr. 43.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

I. Na drodze powiatowej Dobczyce-Szczyrzej:

1. myto drogowe

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

2. myto mostowe

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

II. Od mostu powiatowego na rzeczce Rabie w Dobczycach myto mostowe:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

III. Na drodze powiatowej Wieliczka-Dobczyce

myto drogowe:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h. Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Czy żąda kto głosu? Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do 3-go czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda

kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje. sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie udzielenia Wydziałowi powiatowemu w Bochni koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. Wiśnicz-Lipnica murowana.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy w Bochni, wykonując uchwałę Rady powiatowej z 15. marca 1901, wniósł prośbę o udzielenie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy, prowadzącej z Wiśnicza do Lipnicy murowanej, motywując potrzebę omycia drogi bardzo znacznym od szeregu lat obciążeniem powiatu dodatkami na rzecz budowy i utrzymania dróg gminnych.

C. k. Starostwo w Bochni odezwą z 20. marca 1901 l. 6218 kładzie nacisk na ważność tej arterii komunikacyjnej, jaką jest droga z Wisnicza do Lipnicy prowadząca i podziela zdanie Wydziału powiatowego co do potrzeby omycia tej drogi w obec wysokich już dodatków powiatowych.

Według dat przedłożonych Wydziałowi krajowemu droga gminna I. kl. Wiśnicz-Lipnica długości 8-344 km. szerokości 6 m. w koronie, o mostach kamiennych na zaprawie cementowej lub betonowych, została w okresie lat od 1890 do -1900 r. zrekonstruowana kosztem 24.864 koron, z czego fundusz powiatowy pokrył 21.102 kor., resztę zaś kosztów przedstawia wartość przestacji okolicznych gmin, zużytych na cel rekonstrukcji drogi.

Według trzechletniego przecięcia kosztu utrzymania drogi wynoszą rocznie 2900 kor., zaś dochód z myta obliczony na podstawie dat co do ruchu dzlennego wyniesie rocznie najwyżej 600 kor.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałowi powiatowemu w Bochni żądanej koncesji mytniczej na przeciąg lat pięciu z zastosowaniem po myśli ustawy z d. 25. grudnia 1871. dz. u. kr. Nr. 18. z r. 1872. taryfy klasy I.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Wiśnicz-Lipnica murowana.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Wiśnicz-Lipnica murowana Wydziałowi powiatowemu w Bochni jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §. §. 19. 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejsze ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać bódzie wszelkie koszta, połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń, wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejsze.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Czy żąda kto głosu?

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Niemirów.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Rawie ruskiej podjęła budowę drogi powiatowej z Rawy ruskiej do Niemirowa, która w 1900 roku ukończoną została na długości 7·5 km. t. j. od 23. do 15·5 km., szerokość drogi wymosi 6 m. szerokość podkładu szutrowego 4 m. grubość 20 cm. koszta budowy tych 7·5 km. drogi wyniosły 115·500 K. z czego skarb Państwa pokrył 50%₀, fundusz krajowy 35%₀, resztę zaś fundusz powiatowy.

Przeciętny koszt utrzymania jednego kilometra drogi obliczony został na 1460 K. a to z powodu nader silnej frekwencji wozów z kopalni węgla, tartaków i kamieniołomów, zatem koszta utrzymania tych 7·5 km. drogi wynoszą około 11.000 koron rocznie, które pokryte być muszą z funduszu powiatowego przez odpowiednie podwyższenie dodatków do podatków.

Rada powiatowa, chcąc choć w części ulżyć podatkującym tego ciężaru, uchwaliła jednogłośnie na posiedzeniu z 28. listopada 1900 r. odnieść się do Wydziału krajowego o wyjednanie koncesyi do pobierania opłat mytniczych, według najniższego wymiaru przepisane go dla dróg krajowych.

Spodziewany z tego źródła dochód oznaczony został na 1.500 K. rocznie.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa-Niemirów.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rawie ruskiej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §. §. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) hal.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) hal.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) hal.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o niżeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Czy żąda kto głosu?

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgada zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje uchwałę w szcziem czytaniu zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie gminie Sielce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Racie.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec czyta:

Wysoki Sejmie!

Gmina Sielec powiatu sokalskiego, otoczona rzeką Rata, na długoletnie żądania okolicznych gmin z trzech powiatów zbudowała most na Racie, długości 35 m, szerokości 7 m i groblę po obu stronach mostu długości 556 m, i tym sposobem ułatwiła komunikację z drogami gminnymi powiatów Kamioneckiego i Sokalskiego.

Koszta budowy mostu wynosiły 6.049 K., grobli 472 K. Roczny koszt utrzymania mostu i grobli obliczony jest na 400 K., a mieszkańcy gminy, mając glebę piaszczystą nie mają środków na pokrywanie całych kosztów utrzymania tych obiektów.

Z tego względu uchwaliła Rada gminna poczynić kroki celem uzyskania koncesyi i do pobierania opłat mytniczych od mostu, z którego to źródła spodziewa się rocznego dochodu 650 do 700 kor., tak iż pozostawałaby jeszcze nadwyżka na oprocentowanie i umorzenie kapitału włożonego w budowę mostu. Wydział powiatowy sokalski i Rada powiatowa uchwałą z 29. stycznia 1901 postanowiły poprzeć prośbę Zwierzchności gminnej.

Wobec tych okoliczności Wydział kr. oświadcza się udzieleniem gminie Sielec koncesyi do pobierania myta od mostu na rzece Racie na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział kr. wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu gminie Sielec powiatu Sokalskiego koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Racie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie Sielec, pow. Sokalskiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Racie w Sielcu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie, z zastrze-

zeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy Sielec.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub zniesieniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt, głosu nie żąda, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Czy żąda kto głosu?

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do 3-go czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do 3-go czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia obszarowi dworskiemu w Dobrzechowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na Wisłoku pod Dobrzechovem.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

W 1900 roku ukończoną została budowa mostu na rzece Wisłoku pod Dobrzechovem na drodze gminnej Dobrzechów-Wysoka, według projektu sporządzonego przez organa techniczne Wydziału krajowego. Koszt budowy, tego mostu dębowego, długiego na 60 m., a szerokiego na 5.40 m., wynosi 19.512 koron 62 h. a pokryty został subwencją z funduszu krajowego, w kwocie 7.339 K. 62 g. i bezprocentową pożyczką z pożyczkowego funduszu drogowego w kwocie 4.000 K., datkiem dobrowolnym obszaru dworskiego w Dobrzechowie 4.000 K., datkiem gminy Wysoka 4.000 K. i datkiem gminy Oparówka 173 K. Obowiązek utrzymywania mostu w dobrym stanie własnym kosztem przyjął na siebie właściciel obszaru dworskiego w Dobrzechowie imieniem własnym i swoich spadkobierców, pod warunkiem wszakże, że koszt konserwacji mostu częściowo będą pokrywane z dochodów zaprowadzić się mającego myta. Obszar dworski wniósł zatem prośbę o udzielenie koncesji do pobierania opłat mytniczych od pomienionego mostu, a Rada powiatowa w Rzeszowie, uchwałą z dnia 1. lutego 1901 postanowiła prośbę tę usilnie poprzeć. Roczny koszt utrzymania mostu w przecięciu 5% kosztów budowy wyniesie 950 K., wynagrodzenie dozorczy 300 K., czyli łącznie 1250 K. Dochód z myta według taryfy klasy II., przepisanej dla dróg krajowych, spodziewany jest najwyżej na 200 K., a to z uwagi, iż zaprzęgi i bydło mieszkańców gminy Wysoka, która kwotą 4.000 K. przyczyniła się do kosztów budowy mostu, ma być wolna od opłaty myta. Wobec tych okoliczności Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesji mytniczej na przeciąg lat pięciu i wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzielenie obszarowi dworskiemu w Dobrzechowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Wisłoku pod Dobrzechovem, na drodze gminnej Dobrzechów-Wysoka.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Dobrzechowie, powiatu rzeszowskiego, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Wisłoku w Dobrzechowie na drodze gminnej Dobrzechów-Wysoka pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień

zawartych w §. 38. ust. 12. ussawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Dobrzechowie.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 ośm hal.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 cztery hal.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 dwa hal.

Zaprzęgi i wolno prowadzone lub pędzone zwierzęta, stanowiące własność członków gminy Wysoka, a używających komunikacji mostem w ich własnym interesie gospodarczym, wolne są od opłaty myta, wyjąwszy zaprzęgi wożące towary, materiały i produkty po za granicę gminy Wysoka.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub zniesieniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Czy żąda kto głosu?

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do 3-go czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w 3-ciem czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie obszarowi dworskiemu

w Łuce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr pod Łuką.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos. Sprawozdawca członek Wydziału kraj.

p. **Chamiec** (czyta):

Wysoki Sejmie!

Na publicznej drodze komunikacyjnej wiodącej z Łuki do Bukaczowiec, na rzece Dniestrze pod Łuką, znajduje się od dawnych czasów prom, będący własnością kaźdoczesnego właściciela dóbr Łuka, któremu na mocy koncesyi rządowej przysługuje prawo pobierania opłat mytniczych od tego przewozu.

Gdy rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z 7. lipca 1900, L. 12.212 uprawnienie to nie zostało uznane jako regale, lecz tylko jako prawo nadane bez terminu na czas nieograniczony, które po myśli postanowienia §. 9. ustawy drogowej z 1897 r. zgasło z końcem 1900 r., przeto obszar dworski w Łuce wniósł prośbę o udzielenie koncesyi do poboru myta przewozowego w drodze ustawodawstwa krajow. W tym celu zarządził Wydział powiatowy w Kałuszu zbadanie stanu rzeczy na miejscu, które wykazało, że rzeka Dniestr w miejscu, gdzie prom się znajduje ma 84 m. szerokości przy normalnym stanie wody; prom zbudowany jest z drzewa, zopatrzony jest we wszelkie przybory i linwę z drutu stalowego. Koszt urządzenia promu, linwy, i budek dla przewoźników wynosi 3.317 koron, koszta utrzymania promu i wynagrodzenie przewoźników wynosi rocznie 895 koron, dochód z myta wynosi rocznie około 600 koron. Wydział powiat. w Kałuszu stwierdza, iż przewóz ten jest niezbędnie potrzebnym dla okolicy i oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesyi przy zastosowaniu taryfy II. klasy. Zgodnie z przychylną opinią Wydziału powiat., Wydział krajowy oświadcza się również za udzieleniem żądanej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu i wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Łuce powiatu Kałuskiego koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Łuce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu, od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się obszarowi dworskiemu w Łuce powiatu Kałuskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Łuce pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych

w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiat. do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd na własny koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Łuce.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) hal.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) hal.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) hal.

d) od każdej osoby bez różnicy, z wyjątkiem woźnicy przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) hal.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o niżeniu tejże.

Marszałek: Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek: Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość). Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały w 3-em czytaniu bez czytania.

Marszałek. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje: Sprawozdanie Wydziału kraj. w przedmiocie udzielenia koncesyi gminie Nadbrzezie do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem w Królestwie polskim.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Między Nadbrzeziem w powiecie Tarnobrzekim a Sandomierzem w Królestwie pol-

skiem utrzymuje osoba prywatna, będąca poddanym rosyjskim, przewóz na rzece Wisłę, pobierając od przewoźnych myto, a prawo to do poboru opłat mytniczych, nie nadane jako regale i nie odnowione na podstawie uchwały Sejmu krajowego i za Cesarskim zezwoleniem, uważać należy za zgasłe z końcem 1900 roku, a to po myśli postanowienia ustępu 7-go §. 9. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 roku. Dz. u. kr. Nr. 43.

Obecnie Rada gminna w Nadbrzeziu wniosła prośbę o udzielenie jej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem, uchwalwszy poprzednio zbudować prom kosztem 800 kor., dwie krypy kosztem 200 kor., dwa czółna kosztem 100 kor., i inne odpowiednie przyrządy kosztem 200 kor. Szerokość rzeki Wisły ujętej w tamy wynosi pod Nadbrzeziem przy normalnym stanie wody 220 m., przy wysokim stanie 360 m., co uprawnia do zastosowania taryfy III. klasy przepisanej dla dróg krajowych. Roczny koszt utrzymania promu i przewoźników obliczony jest na 400 koron, roczny dochód z myta na 500 koron.

Wydział powiatowy w Tarnobrzegu po skutecznieniu oględzin na miejscu popiera prośbę gminy, która w pierwszym rzędzie interesowaną jest w utrzymaniu stałej i dogodnej komunikacji z przeciwnym brzegiem Wisły.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie Nadbrzezie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu na rzece Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem, z zastosowaniem taryfy III. klasy przepisanej dla dróg krajowych.

Na tej podstawie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.:

Uchwała

o udzieleniu gminie Nadbrzezie w powiecie Tarnobrzekim koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę między Nadbrzeziem a Sandomierzem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie Nadbrzezie w powiecie Tarnobrzekim prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłę w Nadbrzeziu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopeł-

nienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny, na koszt i niebezpieczeństwo gminy Nadbrzezie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy wedle następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) hal.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) hal.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) hal.;

d) od jednej osoby wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 6 (sześć) hal.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Kto się zgadza z tym wnioskiem, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę en bloc, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Porządek dzienny wyczerpany. Interpelacje wniesione, zostaną odczytane na początku następnego posiedzenia. Proszę o odczytanie wniosku.

Sekretarz p. **Karatnleki** (czyta):

Wnesenie

posła Barwińskiego i towarzysziw.

Zważywszy, szczo w Hałyczyni czysto serednych szkół w porównaniu z ynszymi awstryjskymy krajamy je za małe i newidpo-

widaje czysłu naselenia i czysłu szkolnoji mołodizy;

Zważywszy, szczo na 32 gimnazyi w Hałyczyni majemo łysze 4 gimnazyi z ruskym jazykom wykładowym, kotre to czysło ne widpowidaje ani czysłu ruskoho naselenia w kraju, ani potrebam ruskoji szkolnoji mołodizy;

Zważywszy, szczo Stanysławiw swoim położeniem w oseredku ruskych powitiw i jako stołycia ruskoho epyskopstwa nadaje sia do zasnowania ruskoji gimnazyi;

Zważywszy, szczo czysło uczaszczajucznoji do gimnazyi w Stanisławowi ruskoji mołodizy je tak znaczne, szczo może zapownyty okremyj zakład;

Zważywszy, szczo po gimnazyjach z polskym jazykom wykładowym jest bilsze jak 30 uczyteliw-Rusyniw, z kotrych najmnsze 18 możnaby prydyłyty do nauczuwania w gimnazyjach z ruskym jazykom wykładowym;

Zważywszy, szczo frekwencya ruskoji gimnazyi bułaby zowsim obezpeczena, jak se wskazuje znaczne czysło ruskych uczenykiw w I. klasi wid kilkoch lit;

Zważywszy, szczo zasnowania ruskoji gimnazyi domahajut sia tam wid kilkoch lit Rusyny Stanysławowa i okołecznych powitiw petycyjamy wnoszenymy szczoriczno do Wysokoho Sojmu, wnosiat pidpysani:

Wysokij Sojm zwolyt uchwałyty:

„Wzywaje sia c. k. Prawytelstwo, szczo by z rokom szkolnym 1901/2 zasnuwało w Stanysławowi gimnazyju derżawnu wyższu z ruskym jazykom wykładowym, poczynajuczny postepenno perszoju klasoju“.

Pid wzhladom formalnym wnosiat pidpysani, szczo by se wnesenie widostało do szkolnoji komisyi.

U Lwowi dnia 17. Czerwca 1901.

Barwińskij w. r.
wneskodawec.

Konstantyn Czechowycz, Wachnianyn, Karatnyckij, Dr. Sawczak, Hamorak, Okunewskij, Kulczyckij, Dr. Olesnyckij, Ostapczuk, Nowakowskij, Mandyczewskij, Zajaczkiwskij, Nebyłowec, Ochrymowycz.

Marszałek. Wniosek ten umieszczyć na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następne posiedzenie jutro, we wtorek o godz. 10 rano, z następującym porządkiem dziennym (czyta):

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Barwińskiego w przedmiocie założenia w Stanisławowie gimnazjum z ruskim językiem wykładowym, poczynawszy od roku szkolnego 1901/1902.

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Jabłonów na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Sprawozdawca poseł Vayhinger.

3. Wybór Komisji a w szczególności:
 Komisji administracyjnej z 20 członków
 „ szkolnej „ 19 „
 „ petycyjnej „ 23 „
 „ prawniczej „ 15 „
 „ przemysłowej „ 11 „
 „ bankowej „ 15 „
 „ solnej „ 9 „
 „ górniczej „ 9 „
 „ podatkowej „ 13 „

„	gospodarstwa krajow.	z 18	„
„	drogowej	„ 19	„
„	kolejowej	„ 15	„
„	sanitarnej	„ 10	„
„	dla włości rentowych	„ 15	„
„	wodnej	„ 19	„

1. Wybór uzupełniający jednego członka Komisji budżetowej w miejsce bł. p. posła Goldmanna.

5. Wybór 3 członków Rady nadzorczej Banku krajowego i 2 zastępców tejże Rady.

Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godz. 12 min. 45 w południe.